

Årsskrift
for

Ringe Efterskole

1964

RINGE EFTERSKOLE

ÅRSSKRIFT

1964

35. ÅRGANG
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Så gik 20 år og fem.

Omkring jul og nytår for 25 år siden fik vi, min kone og jeg, kontakt med Ringe fri- og efterskole, hvor et lederskifte skulle finde sted. — Vi var i en ret vanskelig situation m. h. t. valg af fremtidsmuligheder.

På den ene side, fast ansat i en kommuneskole med en forældrekræds og en børneflokk, som vi levede særdeles vel med, fuld frihed i arbejdet, både i skolen såvel som med de unge og ældre.

På den anden side, en friskole samt en efterskole, hvor arbejdet med de unge ville optage det meste af tiden. Vi vovede springet ud i det fri trods andre lærerkollegers rysten på hovedet af et så dumdrigt foretagende at forlade den sikre tilværelse som fastansatte.

Jeg har aldrig tvivlet på, at vi gjorde det rigtige. Men vi oplevede dog noget i årene, der kom, at de ti års virke i Bovlund i Sønderjylland havde ført med sig, at »der blev vort hjerte bundet«. En omplantning tog tid. — Vel også, fordi tiderne blev, som de var fra 1940-45.

Fra det tidspunkt, hvor vi traf afgørelsen, at vi skulle til Ringe, og til vi skulle tiltræde, var alt det ydre forandret med tyskernes komme den 9. april. Med megen spænding i sindet ankom vi 26. april 1940 til Ringe for at begynde et nyt virke — forfra. — Nyt for os. Men en gammel skolekræds, som fra 1886 havde stået sammen om fri- og efterskole, og hvor der i samme tid kun havde været to forstandere. Det tydede for os, som havde forkærlighed for den skoleform, på, at der var noget støt over den skole. Vi kom som tredje generation. — Blev meget vel modtaget og tog fat med stor fortrøstning.

Såvel i børneskolen som i efterskolen havde vi den glæde, at skolen var fyldt til bristepunktet, trods krig og usikkerhed på mange områder. Det var med glæde, vi arbejdede i krigsårene. Desuden havde vi den lykke, at vor skole ikke

blev taget i brug til andet formål, som det hed. Omend det på et vist tidspunkt nær var sket, at tyskerne havde besat den.

Trods de ydre rammers meget beskedne karakter var det en lykkelig tid. Ligetil var det alligevel, at vi, såsnart krigen var ovre, tænkte på at få bygget den ny skole, som alle kunne se var nødvendig, om vi skulle følge med tiden.

Men livet bruger mangen overraskelse. Vi siger både gode og mindre gode. Hvad ved vi om, hvad der tjener til vort bedste. Alligevel var det et slag så hårdt, da min kone døde i 1949 kun 45 år gammel. Selvfølgelig havde vi planer, der gjaldt for hele livet. Trods det, at vi vel nok kunne se, hvorhen det bar, var det aldeles ufatteligt i sine følger, både for mig og mine børn. — Hvordan skulle livet nu forme sig, — i hjemmet — og i skolen. Det skal ikke uddybes her. Fakta er, at vi har arbejdet videre til dato. Skal manglerne ved ikke at have en »skolemor« drøftes, kan jeg tale med af erfaring. Men jeg mindes ordene »lemp med en lukket mund, hvad ondt vi led«. Om ikke det var ondt, var det strengt, både for børnene — og mig, og jeg tør vedføje, et minus for skolen.

Forskellige gode hjælpere har vi haft, og de fortjener tak for deres gode indsats. Jeg vil tro, at de også har følt, at et hjem i rigtig forstand har det ikke været. Der manglede én.

Men livet skal leves. Og vi var nu efter mange møder med langvarige forhandlinger klar over, at tiden krævede, at der blev gjort noget for skolen. Mens der ikke var mangel på velvilje, var mange nok ængstelige for det store projekt, som det blev. Nok om det. Grund blev købt, kapital samlet og skolen bygget. En skole, som dengang var dyr, men på grund af tiden nu er billig. At et så stort byggeri også kan ses fra forskellig synsvinkel, fik vi også oplevet. Men brydningernes tid kom vi også over. Skolen blev fyldt med elever, og arbejdet går sin gang. En mand, hvis velvilje vi skylder stor tak, var forstander Thyregård. Han stod os bi med råd og dåd, og vi mærkede, at han glædede sig over, at vi fik skolen bygget. Når han kom som tilsynsførende, havde vi mere indtryk af, at det var en god ven, der besøgte os og glædede sig med os over, at arbejdet gik godt. Hans minde vil vi ære.

Efterskolen — stadig en selvstændig skoleform eller

et supplement til folkeskolen???

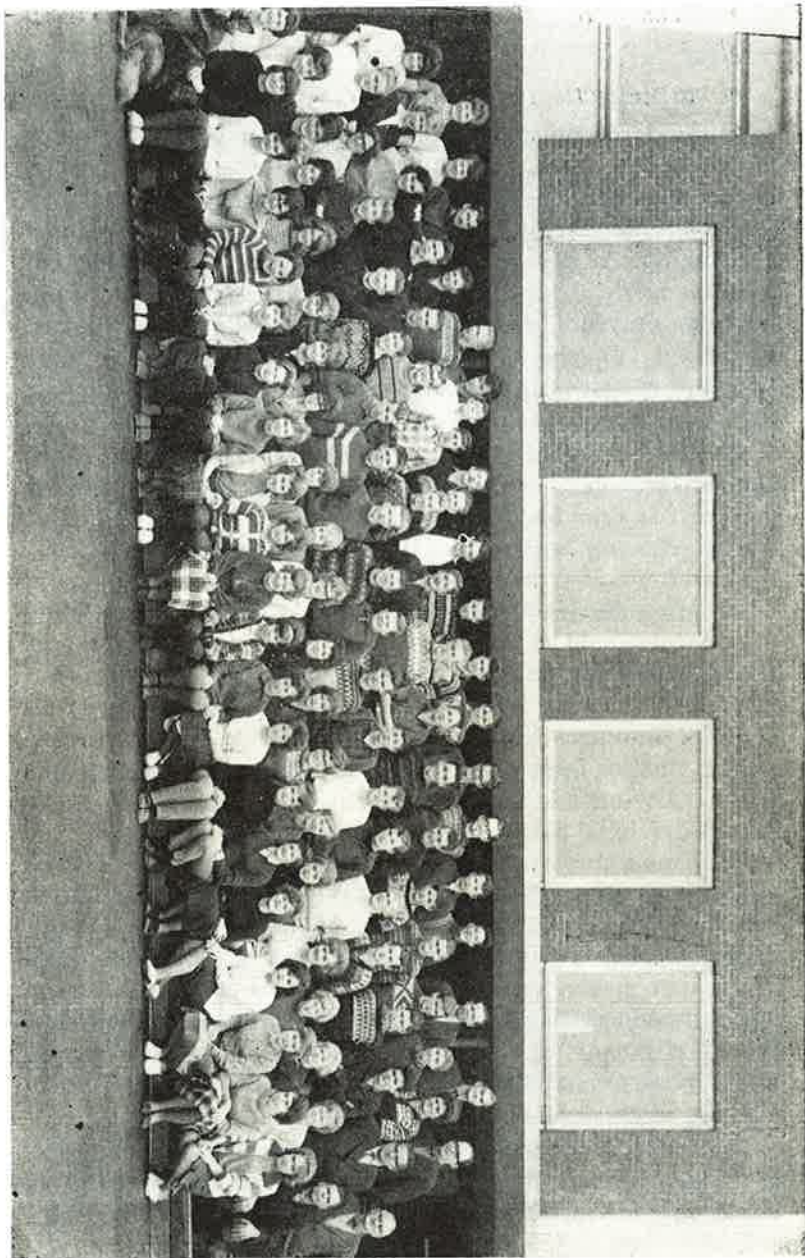
At der i vor tid er røre om skolen i det hele taget turde være kendt. — De små skoler forsvinder og store opstår, og det kan der siges meget om — for og imod. At mange utidssvarende skoler i indretning bliver erstattet med nye, er rimeligt. At der vil ske en ændring i forholdet mellem hjem og skole, d. v. s. det nære forhold til lærerne fra hjemmene og omvendt, er en af de uundgåelige kendsgerninger. En skoles størrelse er ikke et med dens kvalitet. — Dens lidenhed ej heller. Det beror på de mennesker, der arbejder der.

Ej heller kan udviklingen standses — på mange felter centraliseres der — og på alle felter mekaniseres der. Alt gammelt er ikke bedst, alt nyt ej heller. Det er vel sådan, at vi må vente og se, hvordan det nye passer til os.

Om efterskolen hed det: Det er højskole for de unge i 14-16 års alderen samtidig med, at vi gerne vil, at de unge må føle det som et hjem. (Absolut ikke erstatning for et hjem). Undervisning må selvsagt også være at give dem kundskaber, og så i forbindelse med, at man nu lever et skoleliv sammen, elever og lærere, skulle det være betingelse for, at alle føler sig knyttet til »hjem«. Det gamle udtryk, at der hvor lærernes evner møder elevernes trang, der holdes der højskole, kan også opleves på en efterskole.

Den moderne opfattelse, at undervisningen skal gøre eleverne tjenlige til at gå ud i erhvervene, kan ikke sættes som mål for en efterskole. At en sådan skoleform kan oprettes er mulig. I parentes bemærket er vi ikke modstandere af, at vore elever klarer sig godt i det erhverv, de kommer i. For resten er der vel god grund til at gøre opmærksom på, at efterskolens elever i tiderne tilbage ikke har haft noget dårligt ry på sig. Tit har der været stof i dem til selvstændig at bane sig deres vej.

Underligt, at man inden for efterskolernes egne folk tager så hidsigt på vej, at man — jager efter at få statskontrollerede prøver ind. For at kunne konkurrere med 8.-9. skole-

år. — Blot dette, at man kan tænke sig, at nogle elever ville have prøven for at kunne forlade efterskolen med et garantibevis for, at de kan stå mål med en eller anden prøve i folkeskolen. — Det ville skabe to slags elever på skolen, eksamensholdet og de andre — ja, der vil opstå mærkelige tilstande på en efterskole. Også når man lægger mærke til, at vi modtager mange fra byerne, som har gået 8. skoleår igennem, men næppe er egnet til at kunne følge de børn, vi har i børneskolen, hvad kundskaber angår. — Hvorfor sender forældrene, skolerne dem på efterskole i stedet for at fortsætte med dem i 9. skoleår. Er det af angst for — eller viden om — at de ikke er egnet til at tage de omtalte prøver i 9. skoleår, at de overlader dem til efterskolerne?

Er det en anerkendelse af, at efterskolerne skulle være bedre? — Eller er det af lyst til at slippe disse elever, så de tilbageværende kan bestå prøverne med glans, og så kan efterskolerne gøre med sinkerne, hvad de vil. Hvis det er sinker — bør efterskolerne i alt fald ikke tage prøverne op.

Er efterskolernes ledere ved at blive snobbede? Skal efterskolen efterabe folkeskolen? — Er den undervisningsform, vi hidtil har drevet, med de dygtige — og de mindre dygtige elever sammen, hvor flokken af elever, drenge og piger, sammen med lærere og lærerinder føler sig som et hele — en familie, hvor hver enkelt havde sit ansvar for tonen, hvor hver enkelt af egen fri vilje arbejdede på at nå noget — er den undervisningsform forældet?

Hidtil har vi uanfægtet kunnet undervise alle, uanset forskellen på elevernes evner. Med det resultat at nogle fik meget ud af det, andre mindre. — Sådan går det vel også i eksamensskolerne, hvor karaktererne vel heller ikke alle steder ligger på ug.

Nogle skolefolk siger pænt, at vi er fælles om arbejdet med ungdommen i 14-18 års alderen. Skal det forstås på den måde, at man beholder de dygtige i folkeskolens 8.-9. klasser, men afser den tungeste ende til efterskolerne, der betragtes som et supplement til folkeskolen, så var det godt at få det at vide klart og tydeligt.

Efterskolens lod og stilling har hidtil været, at forældre frit har kunnet sende deres børn der, fordi de mente, at den

skoleform ville de foretrække til deres børn. Vi har modtaget børnene udfra det samme synspunkt og undervist alle, så de fik mest muligt ud af det, hver efter sine evner og anlæg. Vor erfaring har vist, at man med udbytte kan holde skole uden at have en prøve hængende som lokkemiddel eller som trussel. Unge med karakter kan nå et godt resultat uden at jage efter karakterer.

Man hører dog — også — selv fra skolefolk i højere plan, udtale sig anerkendende om efterskolen, som den har været hidtil, fordi den havde sit eget ansigt, netop derfor. Og det glæder — mange af os — fordi det *kan* være styrkende også at møde andet end kritik. Men hvis efterskolens egne folk af nidkærhed efter at »stå mål« med 8.-9. klasser, vil ændre efterskolens form og undervisning, er der ingen tvivl om, at myndighederne velvilligt vil tillade statskontrollerede prøver. — Men så er det os selv, som derved laver efterskolen om til kærkomment »supplement til folkeskolen«. Og så bliver det for sent at opdage, at vi har solgt vor »førstefødselsret«, retten til at opretholde den frie skoleform, vi har som efterskole. Skolen, hvor alle føler det som en selvfølge at yde det bedste for de unge i den brydsomme overgangsalder, hvor også de unge — måske uden at vide det — føler sig forpligtet til at yde deres bedste, fordi de vil nå noget — og fordi de har karakter — ikke fordi en eksamen ligger og presser på forude.

Når vi for 25 år siden turde forlade den fastansatte stilling og vove et arbejde i den frie skole, var det i tro på, at en arbejder er sin løn værd — og at den skoleform har noget af livets ret i sig. — Det har bekræftet sig år efter år. For mig synes det noget forkert i at sætte de to skoleformer op imod hinanden. De er berettiget — begge — og begge steder kan der gøres et arbejde til gavn og glæde for andre. — Men lad være at blande den frie skole med eksamensvæsen.

Karl Hedemann.

En politiker ser tilbage.

Hvert efterår udsendes bjerge af nye bøger. Man har somme tider vanskeligt ved at forstå, at de kan afsættes eller finde læsere, men selv om Danmark er et lille land, så er læselysten stor og efter kenderes udtalelser stigende.

Det er jo nok muligt, at langt de fleste bøger kun har en meget kort levetid, at det meste af det, der trykkes i vor mekaniserede tid, er døgnlitteratur, der ligesom blomsten springer ud, blomstrer og dør.

Der kan dog være undtagelser imellem. Også i vor tid udkommer bøger eller værker, der nok skal kunne klare sig i konkurrencen, som er af så almenmenneskeligt og aktuelt indhold, at de bliver som milepæle i vor kultur. Jeg vil da nu kort omtale en bog, som er udkommet i dette efterår, og som jeg tror vil være et af de værker, der er med til at bære vor kultur videre frem, en bog som man vil have glæde af at stifte bekendtskab med, selv om man ikke på nogen måde er enig med forfatteren. Jeg tænker på fhv. minister Bertel Dahlgaards nye bog »Kamp og samarbejde«, en erindringsbog om Bertel Dahlgaards deltagelse i de sidste fyre års politiske liv i Danmark. Selv om Bertel Dahlgaard ser de politiske begivenheder gennem radikale briller, så kommer man jo ikke udenom, at Bertel Dahlgaard, som leder af partiet i centrum, ofte fik sig placeret sådan, at det var ham, der klarede situationen, når en politisk begivenhed truede med at gå i baglås.

Man kan ikke andet end glæde sig over indledningskapitlet, hvor Bertel Dahlgaard tegner et smukt portræt af sine forældre og af sine lærere på Dalum og Askov. Barndomshjemmet var den store gård »Hesthave« i Salling, men allerede da Bertel var ni år gammel, mistede han sin far og nu måtte alle børnene hjælpe til for at holde den store bedrift i gang. Da Bertel var sytten år gammel, blev han elev på Dalum landbrugsskole, og her deltog han med liv og lyst

i de unges diskussioner, og særlig en af lærerne, Jakob E. Lange, fik stor betydning for den unge dengang konservative Sallingbo. Han fortæller, at da han hen på sommeren gik derhjemme på Hesthave, skete det oftere og oftere, at jeg ligesom så økonomiske problemer i en helt ny belysning. Det var nok de korn, Jakob Lange havde sået, der nu spirede. Jeg fik lidt efter lidt åbnet mit syn for den kamp mellem ret og uret, der foregik i det gamle privilegiesamfund, som vi endnu dengang levede i, og det gik op for mig, at retsforholdet mellem borgerne og staten måtte klares.

I sommeren 1905 indtraf en begivenhed, der nær helt havde taget modet fra den unge vordende landmand. Han fik børnelammelse, og selv om lammelsen fortog sig meget, blev venstre ben dog svækket så meget, at en fremtid som landmand var udelukket. Efter en længere rekonvalescens rejste Dahlgaard på Askov højskole, og her var det, som livsmodet vendte tilbage og nye forhåbninger spirede frem. Det var navnlig skolens forstander Jacob Appel, der fik stor betydning for ham. Han siger: For mig var det Jacob Appel, der fik størst betydning — denne smukke mand, der, når han stod på talerstolen, syntes at repræsentere en ny moderne type af højskolemænd, samtidig med at ånden fra højskolens første tid var bevaret. I selve sin fremtræden kaldte han på vilje og energi, han ansprede eleverne til at sætte sig høje mål.

På Askov blev ingen ladt i tvivl om, at kundskab og viden betød grundlaget for fremdrift og stadig udvikling, og enhver, der havde vilje til erhvervelse af kundskaber, drog fra Askov med megen nyttig lærdom, der kunne bygges videre på.

Og videre blev der bygget af den handicappede unge mand. En af lærerne foreslog ham at studere statsvidenskab, men da Dahlgaard indvendte, at han jo ikke var student, svarede læreren blot, at det var da blot småting for en ung mand som ham, så det var bare med at få begyndt.

Og så følger skildringen af studieårene i København, og selv om det ikke direkte fremgår af skildringen, kan man alligevel læse mellem linierne, at de har været drøje nok. Til alt held traf han en del studiekammerater, der fik af-

gørende betydning for hele hans udvikling og som han knyttes til i nært venskab. En anden lykkelig begivenhed fik også afgørende betydning for hans liv og arbejde fremover, idet han blev forlovet med en ung pige, han havde lært at kende i Askov.

I studieårene modnedes hans politiske overbevisning, og han var snart valgt til formand for Radikal Ungdom, og dermed var han inde på den bane, der i 1920 førte ham ind i folketinget.

Hvis man kun kender Bertel Dahlgaard fra den politiske debat, hvor han til tider kunne virke lidt tør og saglig, får man ved gennemlæsningen af erindringsbogens første afsnit et helt andet billede af ham. Her er varme og livfuldhed og et smittende lune.

De følgende afsnit af bogen vedrører hele den politiske udvikling, som den formede sig i efterkrigens Danmark fra 1920 og til Bertel Dahlgaard trak sig tilbage fra det politiske liv. Man får mange interessante ting at vide, f. eks. at Stau-ning allerede i 1924 var inde på tanken om en regering sammen med de radikale. Dahlgaard skriver herom: Det radikale Venstre ønskede i det hele at afvente, hvorledes eksperimentet med det første socialdemokratiske ministerium ville falde ud, og hvor doktrinær en linie regeringen ville følge. I de senere år var forholdet til Socialdemokratiet temmelig køligt, men omkring nytår 1929 sagde Dahlgaard i et interview, at et almengyldigt standpunkt om samarbejde kunne ikke tages, men såfremt der på et vist tidspunkt kom til at foreligge den situation, at to partier var enige om bestemte store spørgsmåls løsning, ville en koalitionsregering blive en frugtbar fremgangsmåde. Efter valget optog Stau-ning forhandlinger med P. Munch, og den første socialdemokratiske-radikale regering dannedes, hvori Bertel Dahlgaard fik sæde som indenrigsminister, trods nogen uvilje hos flere socialdemokrater. Denne regering kom til at sidde i elleve år.

I nogle senere afsnit af bogen beskæftiger Bertel Dahlgaard sig med tiden under besættelsen. Han fortæller herom bl. a.: Jeg mindes en samtale i udenrigsministeriet, som jeg deltog i den 5. april. Det hændte ofte, at Jørgen Jørgensen

og jeg spiste frokost sammen med dr. Munch på hans kontor. Den pågældende dag deltog også Scavenius, som dr. Munch ville formå til at rejse til Berlin, hvad han afslog. Under samtalen afviste Scavenius meget bestemt, at tyskerne skulle have til hensigt at angribe Danmark, og han begrundede sin opfattelse med en række argumenter, der talte imod, at et angreb skulle være i Tysklands interesse. Jeg bemærkede hertil: Det kan lyde meget nøgternt og logisk, men vi skal også tage i betragtning, at det denne gang ikke er kejserens Tyskland, vi har for os, men en desperat mand, hvis handlinger er uberegnelige.

Umiddelbart efter 9. april skrev Dahlgaard til sin gode ven, redaktør Carl Hansen, Skive: Det har været to tunge dage, de tungeste i mit liv. Vi har stridt uge efter uge for at holde den gående til begge sider. Vor politik har været ført således, at man med god samvittighed kunne sige, at ingen af parterne havde interesse i at krænke vor neutralitet. Men spændingen i den menneskelige mentalitet på begge sider er tiltaget med voldsom styrke, og den sidste uges belastning har vor politik altså ikke kunnet bære. Det får være en trøst, at heller ingen anden ville have kunnet det. Det faldt da i vor lod at skulle træffe valget, om vi skulle lade nogle tusind unge slagte med udfaldet sikkert — endda med udsigt til ringere fremtid. Du ved, hvorledes valget blev, og så må historien dømme engang, når vi forlængst er døde.

Efter skildringen om besættelsen og efterkrigsårenes politiske begivenheder, fortæller Bertel Dahlgaard om grundlovsændringen: Hvorledes skal historikerne om 50 eller 100 år på grundlag af partiernes udtalelser gennem tiderne forklare, at en så dybtgående grundlovsrevision lykkedes, hvorledes finde frem til de drivende kræfter, der til syvende og sidst samlede praktisk talt hele den danske rigsdag, og han fortsætter: Det var Erik Eriksen, der overvandt alle betænkeligheder og anfægtelser i såvel hans eget parti som hos de konservative.

Bertel Dahlgaard slutter sin smukke erindringsbog med flg.: Politisk stabilitet vil utvivlsomt kræve en større frigjorthed i befolkningen over for forældede slagord og en

mere selvstændig modstandsevne over for den mere og mere mekaniserede propaganda, så der i højere grad kaldes på politikere af høj kvalitet. En sådan selvstændiggørelse er under udvikling inden for en stor del af ungdommen, der tydeligt giver sin mishag tilkende over for demagogiske tendenser i tiden. En gammel politiker ser med spænding hen til, om den nye generation i en nærmere fremtid vil formå at udmønte de store muligheder, der gemmer sig i det danske folks mådehold og sunde omdømme.

Thomas Nielsen.

Alle gamle og nye elever ønskes en glædelig jul og et godt nytår.

*En glædelig jul og et godt nytår
ønskes alle gamle elever af*

*Holger, Knud, Bent, Karen Margrethe
og Karl Hedemann.*

Afveksling i vor læsning.

De fleste unge læser en hel del, hver efter sin lyst og evne. Hvis man i tog eller rutebil ser, hvad de 14-18 årige ofte sidder med, er det lidt trist at se titlerne på de blade og hæfter, mange unge nøjes med; det er ikke altid særlig værdifulde ting.

Underholdende stof har stor betydning som appetitvækker, der kan give unge mere lyst til at bruge en del af deres rigelige fritid til læsning. (Her er Morten Korch mere renlig og uskadelig end mange bloddryppende oversatte bøger).

Bogmarkedet er et sandt overfløddighedshorn med noget for enhver smag — også den dårlige. Derfor er det højst påkrævet, at alle læsere opøver en kritisk holdning overfor, hvad vi bruger penge og tid til. Afveksling spiller en stor rolle, det er sjældent godt at køre i samme spor for længe.

Alene sporskiftet kræver en vis energi og omtanke. Det gælder at vælge og vrage, navnlig det sidste, for at finde frem til netop det, vi har mest udbytte af at læse om.

Har man en tid læst f. eks. moderne romaner, kan det virke meget ensformigt (mange er langtfra stuerene). Det kan da være en god forandring at gå over til noget, der helt anderledes har med det virkelige liv at gøre. Det er en dejlig fornemmelse at have: Dette er *virkelig* sket, ikke blot fantasi. Det er simpelthen sandt, og sandheden er en god følgesvend, vel den bedste, der findes.

Her skal ganske kort peges på enkelte bøger, der kan give os et friskt pust ud fra den store verden og derved udvide vor horisont, Drachmann siger:

*Mine tanker er min verden,
Den er stor, når de er store,
snæver, hvis de bliver små.
Hvorfor da på rejser gå?*

De »rejser«, man kan foretage i en hyggelig læsekrog i selskab med en velskrevet bog, kan nok være af større værdi end rejser over landegrænserne, selv om disse jo kan være af stor betydning. Vi kan ikke være ligeglade med, hvad der sker ude i verden. Det følte tydeligt op til det

amerikanske præsidentvalg i november 1964. Spændingen om udfaldet var næsten lige så stor her i Norden som i selve USA. Vi åndede lettet op, da vi hørte, at Lyndon B. Johnson havde sejret med 42 millioner stemmer mod Goldwaters 25 millioner. — Endnu engang havde fornuften sejret i det land, der i to verdenskrige var med til at redde Europa fra ganske uoverskuelige ulykker.

I år udkom B. Money - Lyndon Johnson. (160 s. ill.). Den 22. november 1963, ca. to timer efter mordet på John F. Kennedy i Dallas, udtalte Johnson: Sorgen har ramt os alle nu. Vi har lidt et tab, der ikke kan måles. Jeg ved, at hele verden deler et tab, som har ramt mrs. Kennedy og hendes familie. Jeg vil gøre mit bedste, og det er alt, hvad jeg kan gøre. Jeg beder om Deres hjælp — og om Guds.

Bogen er let at læse og skildrer den fattige bondedrengs livsbane over ungdomsårene, da han var lærer, frem til Det hvide Hus.

I 1963 udkom: Abbé Pierre og klunserne i Paris af Boris Simon. En mærkelig, ja, gribende bog om en katolsk præst, der lever sammen med de fattigste i Paris' omegn. Han ofrer sig helt for disse ulykkelige hjemløse, hjælper dem til at bygge primitive huse, hjælper dem legemligt og åndeligt. Kort sagt: Abbé Pierre er Europas Albert Schweitzer. — En god julegave. — Thorkil Barfod skriver:

*Nu sover byen. Men lampen
kaster sit lys i min krog.
Nu er det den stille time
for mig og min ven: en bog.
En samling af hvide blade
med sorte, kringlede tegn.
Dog har den en sjæl, der fører
min sjæl til en ukendt egn.*

Der kan også nævnes Gyldendals Traneserie: Dansk lyrik, fire dele á 4,25 kr. Kan købes enkeltvis. På omslaget er opført en række andre billighøger, som giver fuld valuta for pengene.

Th. Sehested.

Hermed ønsket om en glædelig jul og et godt nytår!
Ingeborg og Th. Sehested.

Det folkelige.

Det kan ofte hænde, at man hører udtrykket folkelig, hvad er da det folkelige? at give en udtømmende besvarelse er en vanskelig opgave, mange har forsøgt, og der gives mange defineringer af ordet.

Jeg mener heller ikke, at jeg kan give et fyldestgørende svar på spørgsmålet, men vil gerne give et bidrag.

Det er herfor vel nødvendigt at vende tilbage til den, der her i landet har talt og skrevet mest om det folkelige, nemlig Grundtvig. Da han i sin tid talte om det folkelige, vidste alle, hvad han mente, for i landbefolkningen havde han fundet noget oprindeligt, noget der var vokset op i folket gennem livsskik, livsholdning, arv og tradition.

Det var denne oprindelighed, Grundtvig talte og skrev om som det folkelige.

Hvis vi vil finde, hvad det folkelige er i dag, må vi som Grundtvig prøve at finde ind til vort folks oprindelighed.

For at gøre prøve herpå, vil jeg tage digtningen til hjælp. Først Holbergs »Erasmus Montanus«, hvori Erasmus, som er døbt Rasmus, kommer hjem som en lærd mand og lader lærdommen spille overfor alle, især broderen Jacob, der dog gang på gang sætter Erasmus på plads med sin sunde fornuft. Som f. eks. da Erasmus siger: »Havde du bare været noget ældre, så skulle jeg sætte dig i latinskole«. »Nej, det var da ikke godt, for så kom vore forældre da til at betle«. Jacobs praktiske sans har igen sejret.

Den sande fornuft sejrer mod den andens intellektuelle hjernesvind. Jacob siger senere, min bror må være en lærd mand men også en stor tosse.

Han siger både lærd og tosse, ikke enten eller. Noget lignende kan findes i »Jeppe på bjerget«, hvor dog det fremmede, det forlorne kommer til kort overfor Jeppe fornuft. Ja, selv da han tror at være død, fornægter humoren sig ikke, han forestiller sig, at præsten står og taler over

ham og siger, at han, Jeppe, levede som en soldat og døde som en soldat. Jeppe følger selv til »man kan diskutere, om jeg døde til lands eller til vands; thi jeg gik temmelig fugtig ud af verden.

Ved sin sunde fornuft, sin sikre virkelighedssans og sit uopslidelige humør går han ligesom Jacob som den overlegne ud af komedien. Det oprindelige i vort folk, det skjulte liv i nationen — kort sagt folkeligheden.

Jeg har nu forsøgt at finde frem til et par eksempler af vort folkelige litteratur, for der igennem at finde de steder, hvor sund fornuft og virkelighedssans har sejret over det opstyltede, det fremmede og for os kunstige.

Det skulle gerne vise, at man kun er ægte ved sit eget. Jeg tillader mig at lade spørgsmålet »er vi folkelige i dag«? stå ubesvaret.

*Kun ord, som går i sagn og sang
fra mund til mund i folkevang,
opholder folkelivet;
i folkets egne gamle ord
kun folkelig oplysning bor,
af folkeånden givet.*

Hermed ønskes I alle en glædelig jul og et godt nytår.
Dagny og Anker Pedersen.

Vinterens møder.

Tirsdag den 26. januar kl. 20,00.

Forstander Kissmeyer Nielsen, Korinth.

Tirsdag den 16. februar kl. 20,00.

Forstander Baunsbæk Jensen, Glamsbjerg.

Til møderne er alle velkommen, og brød til kaffen medbringes.

Husk:

JULEFESTEN

afholdes

tirsdag den 29. december

kl. 19,30

Vi møder alle

. . . Det er da en selvfølge.

En dag kom det moderne menneske fræsende hen ad landevejen på et af den moderne tids hurtiggående befordringsmidler. Det gik så hurtigt, at mennesket ikke nåede at følge vejens drejning, men røg uden for denne. — Heldigt for mennesket var det, at der, hvor det røg uden for den slagne vej, var en sidevej og ikke nogen grøft, så det kunne fortsætte uden uheld — dog lidt forbløffet og lidt fornærmet over, at vejen tillod sig at ligge et andet sted end der, hvor det kørte. Mennesket fik stoppet maskinen og lagde sig til at hvile på en lyngbevokset høj i nærheden.

Mennesket blev foruroliget ved den store stilhed, der lød uhyggeligt og voldsomt i dets indre. — Mennesket blev grebet af panik og skræk over, at det var kommet udenfor — det troede, at det var fortabt. »Havde jeg blot min transistorradio, så kunne jeg få stilheden jaget på flugt og blive fri for at tænke« — for det gør ondt at tænke. — Det er så uvant for det moderne menneske.

Den store stilhed bliver mere og mere pågående og lader ikke vort menneske i fred. I sin fortvivlelse anråber mennesket sin »Gud«, maskinen, om hjælp.

Højen — det er nemlig en gravhøj, hvori vore forfædre er begravet — begynder at rumle hult. Det lyder som en protest og en anklage. — Vi kan nok tænke os, hvilken våde vort menneske befinder sig i. Det har aldrig tænkt, at der er eller har været andre væsener til end netop det moderne menneske. Det ved ikke, at der er noget, som hedder fortid og langt mindre, at den fortid skulle være noget virkeligt. — Selvfølgelig blev der fortalt om fortiden i skolen, men det var da ikke noget, der kom os ved. Det var kun noget, læreren brugte, for at få tiden til at gå og for at plage os, — en lang række af kedsommelige og døde væsener.

Hvis vi havde hørt efter og havde fået fortiden fortalt på

en levende og interessevækkende måde, ville vi have vidst, at den velfærdstilværelse, vi fører, ikke er en tilværelse, vi er blevet foræret, men en tilværelse, vore forfædre har skabt for os. De har skabt den ved slid og slæb og afsavn, ved udgydelse af deres eget blod, fordi de har haft en følelse af ansvar over for fremtiden og over for deres efterkommere. Hvad ville det moderne menneske tænke om dette, hvis det blev forelagt? Det ville trække på skulderen og sige: »At de gad«. Derfor har vi ikke rod i fortiden og ikke noget at bygge vores fremtid på. — Er det underligt, at fortiden i højen brummer, når vi sådan fuldstændig afskriver dens betydning? Dens lidelser har været fuldstændig forgæves.

Det moderne menneske har det som et menneske i en ventesal på en jernbanestation, hvor det venter på et tog. Det kan ikke betale sig at give sig til noget fornuftigt, for det vi venter på kommer snart. Man prøver kun på at få tiden til at gå på en behagelig måde, ved at foretage sig mere eller mindre halsløse og ufornuftige ting. Hvis det vi venter på, lader vente på sig, går der panik i os og vi beklager os og raser imod det, fordi det er så hensynsløst ikke at tage

hensyn til et så betydningsfuldt væsen, som vi tror mennesket er, og fordi vi er bange for, at vi i vort jag efter tilværelsens mening ikke skal nå det. — Eller tænk om tilværelsen er gået forbi, mens vi havde travlt med at få den til at gå med ingenting — eller tænk om vi helt har misforstået situationen, at det er den, der venter på os — eller tænk om der ingen tilværelse er, før vi laver den, hvad skal vi så gøre, os i livets venteværelse?

Vi har afskrevet fortiden som noget uden betydning, vi har derfor ikke noget eksempel at gå efter. — Fordi vi har afskrevet fortiden, har vi ikke nogen forudsætning for at værdsætte de goder, som tilværelsen byder os, derfor skalter og valter, ødelægger og spolerer vi dem, og vi tillader os oven i købet at skælde og smælde og gøre vrøvl, hvis goderne tages fra os eller der gøres indgreb i dem.

Jamen! Hvad skal vi da gøre, for at blive værdige til den tilværelse, som vi er sat til at føre? Vi skal ikke gøre som kong Saul, der i sin fortvivlelse ad omveje — nemlig gennem sandsigersker og spåkoner — fremmaner fortiden for at få råd, så får vi nemlig samme svar, som han fik. — Først en kraftig irttesættelse for at forstyrre fortiden. Det kan man ikke, når man først har afskrevet den. Dernæst fik han forudsigelse om, at det snart var ude med ham, og at der efter ham skulle komme en, der var værdig. — Vi kan kun blive værdige til det liv og de goder, som fortiden har skabt os, ved at gennemleve fortiden med alle dens lidelser og afsavn — ved at påtage os et ansvar.

Vort menneske ved højen sidder måbende og tænker: »Jeg troede, livet og alle dets goder var en selvfølge!« — ». . . men hvorfor rumler højen ikke mere?«

Hermed sender vi jer alle ønsket om en glædelig jul og et godt nytår!

Karen og Tage Toft, Friskolen, Rudme.

Alle gamle elever sender jeg mine bedste hilsener med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Ingrid Pedersen.

Kære gamle elever.

Vi er nu nået til november 1964 og beretningen for vinter-skolen 1963-64 skal skrives. Vi vil prøve at genkalde hændelser og begivenheder i vinterens løb. Meget er det samme fra år til år, men kan noget af det vække gode minder hos gamle elever, er der alligevel nået et resultat.

Den 3. november 1963 begyndte vi med 88 elever. Det var rart at få liv på skolen igen. Der var som sædvanlig mødt mange forældre, der fulgte deres børn til skolen, hvilket glædede os meget.

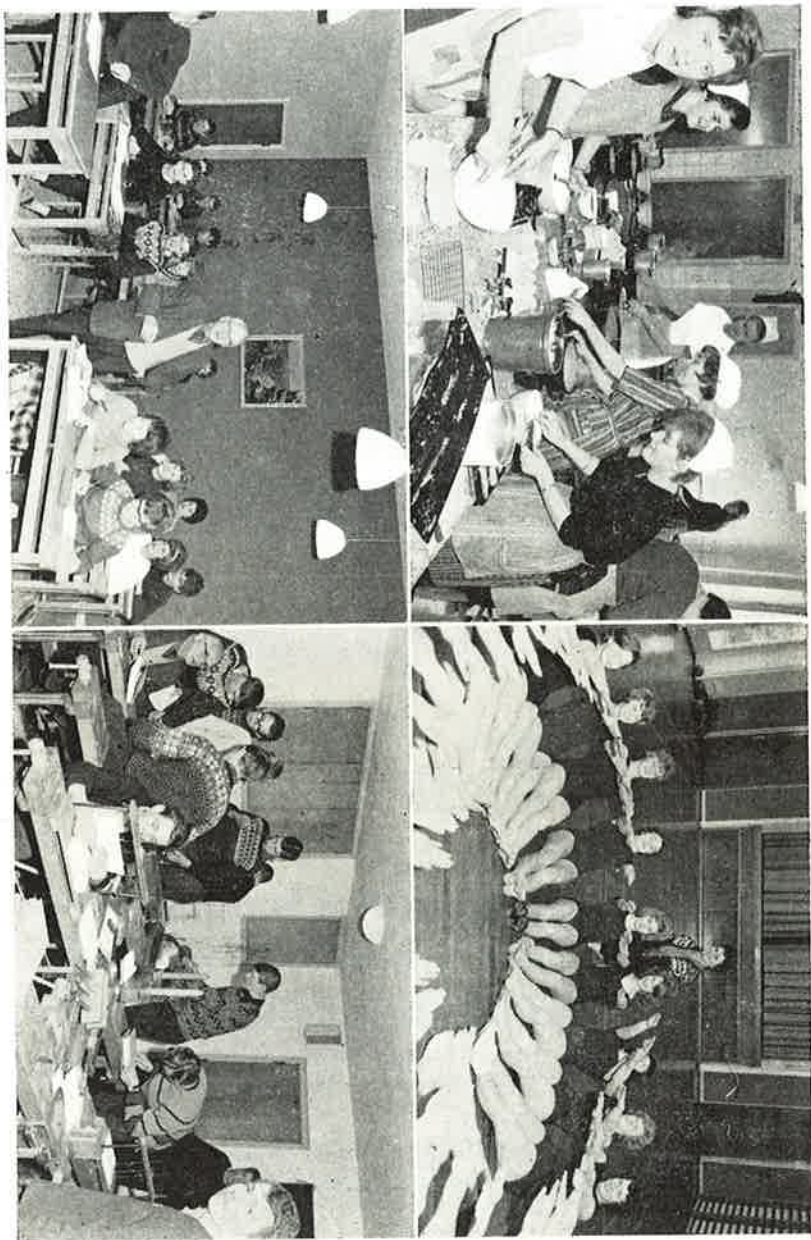
Ved åbningsmødet talte Hedemann. Snart var vi rigtig i gang med arbejdet og dagene fløj af sted. Som ny lærer kom Frede Hansen, Ollerup.

November måned gik hurtigt og hyggeligt var det, da vi fik tændt det første lys i adventskransen. Den 13. december havde vi Luciafest. En god, gammel tradition, som stadig holdes i hævd.

Hen imod jul havde vi en god aften, hvor Reumert Rasmussen viste lysbilleder fra Thailand. Kommentar og lysbilleder i forening gav et glimrende indtryk af dagliglivet i Thailand. Det er interessant at høre og se andre landes skikke og traditioner. Vi er hvert år vældig glad for, at Reumert Rasmussen vil komme.

Julen kommer altid lidt bag på os på en skole. Nok er adventskransen og Luciafesten en indledning til julen, men først til julefesten gik det rigtig op for os, at julen stod for døren. Festen var vældig hyggelig, og maden var som altid velsmagende. Efter at Hedemann havde læst julehistorier, dansede vi i nogle timer. Dagen efter rejste vi alle hjem på juleferie, i glad forventning om den kommende højtid, som helt er hjemmets fest.

Den 29. december holdt vi vor julefest for gamle elever. Der var god tilslutning. Vi har indtrykket af, at I er glade for denne fest, hvor I har lejlighed til at mødes og opfriske

minder fra skoletiden m. m. Det er os en glæde at se jer møde så talrigt op.

Så gik vi ind i 1964, og snart var vi alle samlet igen til sidste halvdel af skoletiden. Den 23. januar havde vi møde, hvor forstander Damgård Nielsen, Ryslinge, talte. Det var en fin aften, og tilslutningen var stor.

Midt i februar, på en af Hedemann og »Pans« aftenture, var Hedemann så uheldig at falde og beskadige sit ene knæ. Turen endte med 8 dages ophold på sygehus og nogle måneder med stok. Det var ikke altid lige morsomt for ham, men trods alt passede Hedemann sit arbejde.

Fastelavnsfesten — vinterens store fest — som vi med glæde havde set frem til, var nu kommet. Salen var festligt pyntet og vi følte det, som var vi i det mørke Afrika. Salen var nemlig pyntet som en negerlandsby. Dansen gik lystigt til ud på de små timer. Næste dag slog vi katten af tøndem, og der blev uddelt præmier til de flotteste og mest komisk udklædte. Eleverne havde virkelig brugt fantasien, så der var mange mærkelige fremtoninger iblandt.

Vort andet vintermøde var den 25. februar. Her talte højskoleforstander Juul Andersen, Askov. Også til dette møde var tilslutningen stor.

Vinteren nærmede sig sin afslutning, så der blev ekstra travlt med at få alt færdig, såsom bøger, sløjd, håndarbejde m. m.

På forældredagen, den 14. marts, var mange mødt op. Efter velkomst og kaffe viste eleverne gymnastik og folkedans. Om aftenen opførte de en komedie.

Vores sædvanlige Odensetur gik med besøg på Glasværket, Albani og Fyns Stiftstidende. Om aftenen sluttede vi i teatret, hvor vi så: Mannerhouse. En helt igennem vellykket tur.

Så var der ikke mange dage tilbage. Den 25. marts havde vi afslutningsfest, hvor Hedemann og Thomas Nielsen talte. Forældrene havde her lejlighed til at se, hvad eleverne havde arbejdet med i vinterens løb.

Så kom foråret, og vi sagde farvel til Marie Henriksen, der havde fået stilling i Korsør. Også Frede Hansen rejste. Han skulle tilbage til Ollerup, for at gøre sin uddannelse

færdig. Som ny lærerinde kom Kirsten Christensen, Svaninge.

Den 3. maj bød vi 30 piger velkommen til skolen. Ved åbningsmødet talte Hedemann og pastor Nørgård, Ryslinge. Der gik ikke mange dage, før pigerne var rystet sammen og alt gik sin vante gang.

Kr. Himmelfartsdag faldt tidligt i år og vi benyttede fridagen til en tur til Langesø blomsterpark. Vejret var dejligt, så vi besluttede at forlænge turen til Ejler Baunehøj. På hjemvejen — i en skovkant — spiste vi vor medbragte mad.

Den 20. juni var vi til Lombjergfest, hvor vore sommerpiger viste gymnastik og selv havde lejlighed til at se mange andre hold. Om aftenen, i silende regn, talte Damgård Nielsen, Ryslinge, og 2 elitehold, henholdsvis fra Sorø og Svendborg, sluttede med at vise megen fin gymnastik.

En dejlig sommerdag kørte vi til Lundeberg for at bade og fik samtidig en hel dag ud af det. Også i sommer havde vi besøg af Reumert Rasmussen, som atter viste lysbilleder.

St. Hans aften havde vi bål i haven, og pigerne sang ved bålet. Bagefter blev der serveret pølser og cola.

Som nyt kan vi fortælle, at Knud Hedemann blev gift i sommer. Han og hans kone er bosat i Gelting, hvor de begge underviser.

Til sommerferien rejste Karen og Tage Toft for at tiltræde en ny stilling ved Rudme friskole. I stedet kom Dagny og Anker Pedersen, Vinderup, som nu bor på den gamle skole.

Få dage efter sommerferien var vi på en 2-dages tur til Sønderjylland. Første dag gik turen til Askov, hvor vi så højskolen. Derfra videre til Skibelund efterskole, hvor vi i Skibelund Krat så de historiske sten. Næste punkt på programmet var Ribe, hvor vi var inde at se domkirken. Så til Kommandørgården på Rømø. Turen gik videre til Rudbøl og Gallehus, og vi sluttede dagen på Jynde vad Vandrehjem. Næste dag kørte vi til Immervad kro ved den gamle hærvej, derfra til Kruså og Gråsten slot, Dybbøl og Sønderborg idrætshøjskole. Turen sluttede i Christiansfeld, hvor vi så den særprægede kirkegård.

Første søndag i september havde vi elevmøde. Lørdag

eftermiddag talte Hedemann. Han talte ud fra Henrik Ibsens »Per Gynt«. Det var et foredrag, vi sent vil glemme. Om aftenen opførte nogle af eleverne: På Kastelsvolden, og bagefter dansede vi. Søndag formiddag talte Sehested. Også dette foredrag optog os meget. Lige efter var der gymnastikopvisning på plænen. Efter middag læste Thomas Nielsen og Hedemann sluttede mødet.

Odenseturen gik til Den fynske landsby, Aktiebageriet, Fyens Stiftstidende og Albani-bryggeriet. Om aftenen var vi i biografen, hvor vi så »Tine« af Herman Bang.

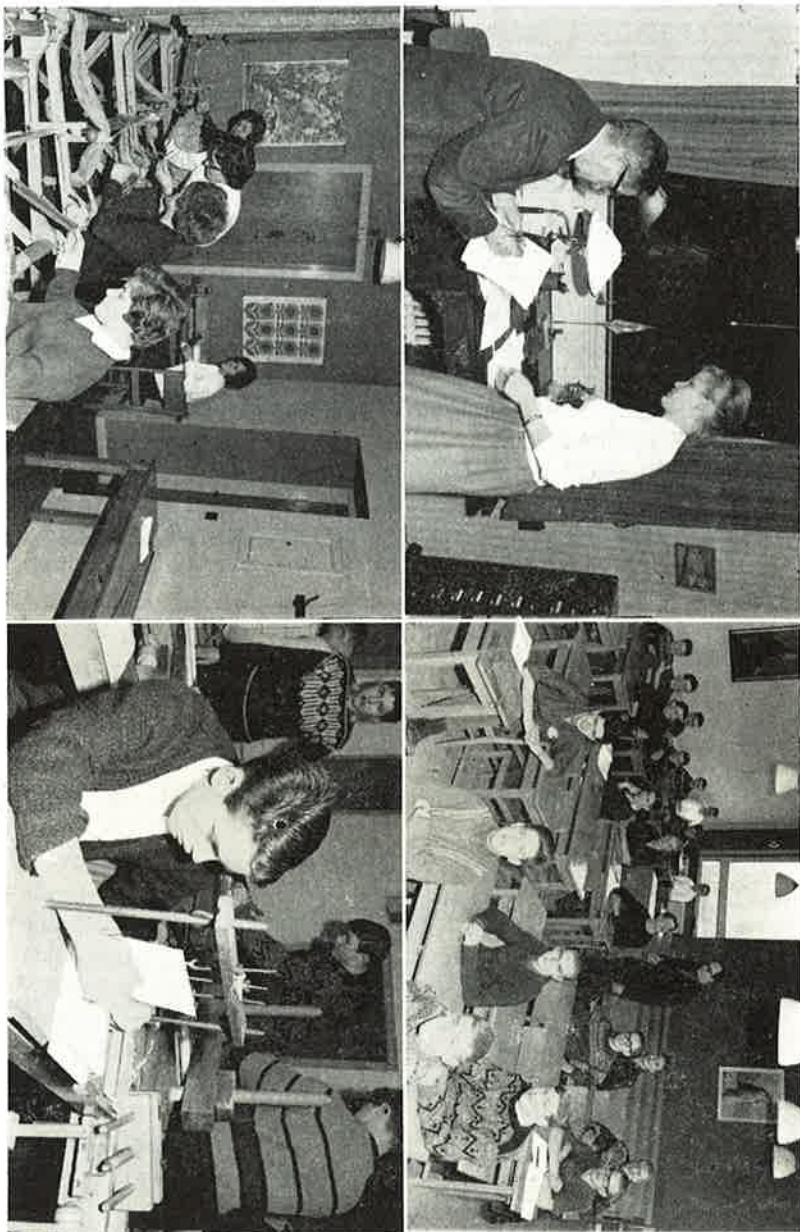
Atter er en sommer gået og vi er igen nået til afslutning og forældredag. Her var mødt mange mennesker, som var med til at gøre dagen festlig. Oktober gik hurtigt og vi er nu i gang med 91 nye elever. Ved åbningsmødet talte Hedemann og pastor Rasmussen, Korinth. Som ny lærer har vi fået Rudolf Jørgensen, Dreslette.

Når vi tænker tilbage på det svundne år, føler vi, at vi har meget at sige tak for — ikke mindst til vore gamle elever.

Et skoleår er gået — et år, vi kan se tilbage på med megen glæde.

En rigtig glædelig jul og et godt nytår ønskes alle.

Grethe Knudsen.

En digter ved navn Joan Walck Anglund har skrevet en meget fin lille bog, som hedder »En ven er en, der kan li' dig«.

Egentlig er det vist en børnebog, men i al sin enfold synes jeg faktisk, den har noget at sige os alle.

Nu kunne der måske nok skrives en hel masse om nutidsmenneskets ensomhed og hvad dermed følger, men jeg vil nøjes med at sige: Din ven er måske at finde i naturen, og så ellers lade digteren tale.

En ven er en, der kan li' dig.

Det kan være en dreng

eller en pige —

eller en kat —

eller en hund.

En lille hvid mus kan også være din ven.

Et træ er en hel anden slags ven.

Det siger ikke noget til dig,

men du kan alligevel mærke,

at det kan li' dig,

for det giver dig frugter.

Den lille bæk kan også godt li' dig.

Den snakker til dig på sit eget sprog.

Den pludrer og plasker,

og imens kan du sidde

med fødderne i det dejlige, kolde vand

og få lov at være fuldstændig i fred,

hvis du ikke har lyst

til at tale med nogen.

Eller tænk engang på vinden!

Den synger for dig om natten,

Når du ikke kan sove.

Og synes, du er meget alene.

Undertiden vil den lege med dig.

Så puffer den dig i ryggen,

når du er ude at spadserere,

og får alle bladene til at danse for dig,
den er altid hos dig,
lige meget hvor du skal hen,
og derfor ved du,
at den godt kan li' dig.
Somme tider ved du ikke,
hvem der er dine venner.
Dine venner er der hele tiden,
men du spankulerer bare lige forbi dem
uden at se til højre eller venstre
og lægger slet ikke mærke til,
at de kan li' dig.
Og derfor tror du —
du ingen venner har.
Så må du lade være
med at styrte sådan omkring —
men gå ganske langsomt
og se dig godt om.
Så får du måske øje på nogen,
der smiler til dig på en særlig måde —
eller en hund,
der logrer særlig voldsomt med halen,
når du kommer —
eller en bæk, hvor du kan sidde
i fred og ro,
når du ikke har lyst
til at tale med nogen.
Nogle mennesker har masser af venner —
og nogle har kun 2-3 stykker.
Men alle mennesker —
alle mennesker i hele verden
har i hvert fald én ven.

Hvem er din?

Esther Torp.

En rigtig god og glad jul ønskes jer alle!

I atomalderen.

Vi lever i et århundrede præget af fart og teknik, og atomalderen har, vel mere end noget andet, omlagt livs- og samfundsforholdene i den sidste menneskealder.

Atomforskeren Niels Bohr, hvis arbejde med atomerne skaffede ham Nobelpriser i 1922, har gjort meget for at fremme disse stoffer, dog ikke til brug i en krig, som mange tror. Niels Bohr havde kun planer om at anvende dem i fredelig henseende.

Videnskaben er i dag nået langt, takket være disse energikilder, som anvendes til udforskning af biologien, lægevidenskaben, landbruget og m. m.

Radioaktive isotoper hjælper med til at forbedre jordbehandling, bekæmpe plantesygdomme og også til at skabe nye typer planter, som kan give større og bedre høst.

Indenfor lægevidenskaben anvendes til diagnose væsentlig radioaktivt jod, fosfor og natrium, hvorimod til behandlingsformål anvendes radium, guld, jod, kobolt samt andre stoffer.

Radioaktivt jod anvendes f. eks. til behandling af kræft og radioaktivt fosfor ved behandling af hudsygdomme.

For nogle år siden byggede Rusland en atomisbryder på ca. 16.000 tons. Denne isbryder kan bane sig vej gennem is, der er indtil 3 m tyk. Mandskabet og alle installationer er helt beskyttet mod radioaktiv stråling, og betjeningen af isbryderen er derfor ikke farlig for disse.

Derfor: så længe atomstofferne er under kontrol, er de en stor støtte for videnskaben.

Derimod er alle kernevåbenforsøgene til stor fare for menneskeheden. Selv om våbnene bliver nedkastet et sted, hvor ingen mennesker lever, gør det radioaktive nedfald alligevel skade. Det driver med skyerne og derfor kan ingen føle sig sikre. Nedfaldet kan ganske vist måles og på den måde kan man blive advaret, men derfor er faren jo ikke

ovre, da det radioaktive nedfald kan trænge ind de fleste steder.

Heldigvis blev atomstopaftalen mellem USA, England og Rusland gennemført, og denne aftale er nu underskrevet af over 100 lande. Aftalen indeholder forbud mod prøvesprængninger til lands, til vands og i luften.

Når man læser om, hvad Hiroshimabomben ødelagde i Japan i 1945, kan man ikke andet end tænke, om det virkelig kan være muligt, at det samme skal ske en gang til.

Ikke alene blev der den gang dræbt ca. 92.000 mennesker, skaderne var langt mere omfattende. Af de børn, som er født i Hiroshima efter katastrofen, er ca. 6 % kommet til verden vanskabte, dødfødte eller ikke levedygtige. Og ikke at forglemme alle de mennesker, der er blevet ramt af radioaktivt nedfald, mange af disse sygner langsomt hen.

Hvis her atter opstår en verdenskrig, bliver store dele af jorden sikkert ødelagt — men hvad kan man gøre, for at undgå en sådan krig?

Mange mener, at militæret helt skulle afskaffes her i landet, men kan man undvære det, når andre lande har et forsvar?

Hvorfor er vi mennesker så fordringsfulde, higer efter at nå højere og få mere magt?

Når vi almindelige mennesker ikke engang kan enes, er der vel ikke noget at sige til, at statsmændene kan blive uenige om problemerne, forskellen er jo blot, at faren er langt større for disse, da det imellem dem er verdensproblemerne, som drøftes.

Atomalderen er vel nok den periode i menneskeslægten historie, hvor udviklingen er gået hurtigst frem. Ser man blot 50 år tilbage, var meget af det, som man i dag tager som en selvfølge slet ikke opfundet.

Radioen f. eks. blev først hver husstands eje sidst i tyverne, og det er måske endda for meget sagt.

Senere kom fjernsynet. Da man hørte om de første TV-apparater kunne man næsten ikke fatte, at det var muligt at sende billeder gennem luften — og nu er de endda nået så langt, at man fra den anden side kloden kan sende direkte udsendelser via telstar. Hvad mon det næste bliver?

»Ja, hvad mon det næste bliver«.

Sådan kan man godt spørge sig selv, men blive virkelig overrasket over noget i dag, er der desværre ikke mange mennesker, som kan.

Verdenspolitikken er vel i dette århundrede mere spændt end nogensinde tidligere. Dette skyldes vel nok, at en krig i dag kan betyde total ødelæggelse for jordens befolkning. Hvor nær var vi ikke ved en krig under Cuba-krisen, og da Dag Hammarskjöld i efteråret 1961 styrtede ned med en flyvemaskine. Det var blot et par eksempler, mange flere kunne nævnes.

Verden er i dag mere civiliseret end nogensinde tidligere, og alligevel er der mange, som hverken kan læse eller skrive.

Selv 100 år efter borgerkrigen, hvor neger-slaverne fik deres frihed, er der stadig alt for mange, som lider nød. Hvorfor skal negrene ustandselig holdes nede? De er da også mennesker. Man forstår godt, hvis de en dag gør oprør mod hele den hvide befolkning, som har gjort dem så meget ondt.

Siden mordet på præsident Lincoln i 1865 er præsident Kennedy den, der har gjort mest for forholdet mellem sort og hvid i Amerika. På grund af denne indstilling måtte disse to præsidenter miste livet for en snigmorders kugle. De blev myrdet i kampen for den farvede amerikanske befolknings ligeberettigelse.

Præsident Kennedy gjorde meget for verdensfreden, og vi var netop kommet ind i en periode, hvor der var sket store fremskridt mod afspænding.

Er menneskene af i dag anderledes end tidligere generationer? Nej, næppe! Tiden vi lever i, er blot mere hektisk og forjaget nu end i gamle dage. Man higer stadig fremad efter nye mål og glemmer desværre alt for ofte de værdier, som virkelig tæller her i livet.

En rigtig glædelig jul og et godt nytår ønskes af

Kirsten Christensen.

25 år.

Så er der igen gået et år, vi skal til at skrive 1965. For skolen her betyder det, at vi går ind i et jubilæumsår, idet det til foråret er 25 år siden, Dagmar og Karl Hedemann overtog ledelsen af skolen. Det skete netop i den mest urolige tid med krigen rasende rundt om i Europa og tyskernes besættelse af Danmark. Nu skal jeg ikke skrive historie, men jeg synes lige, at vi må standse op et øjeblik og se tilbage på det arbejde, der i løbet af et kvart århundrede er lagt her på skolen. Vi er jo allesammen klar over, at det ikke altid er lige let at stå med ansvaret for en så stor skole. Det har det heller ikke været for Hedemann, men han har dog altid forstået at overvinde de skiftende vanskeligheder på en god måde. Jeg er ganske sikker på, at der rundt omkring i landet sidder mange gamle elever, som beundrer det kæmpearbejde, han lagde for dagen, da det gjaldt opførelsen af den nye skole. Det er mig, jeg tror godt, jeg tør sige os, derfor også en glæde, at skolen her stadig kan fyldes med ungdom, og at den stadig ledes af den mand, som har lagt så stort et arbejde i den. Vi vil gerne ønske fortsat lykke og held.

Erling Andersen.

Alle gamle elever ønskes en glædelig jul og et godt nytår.

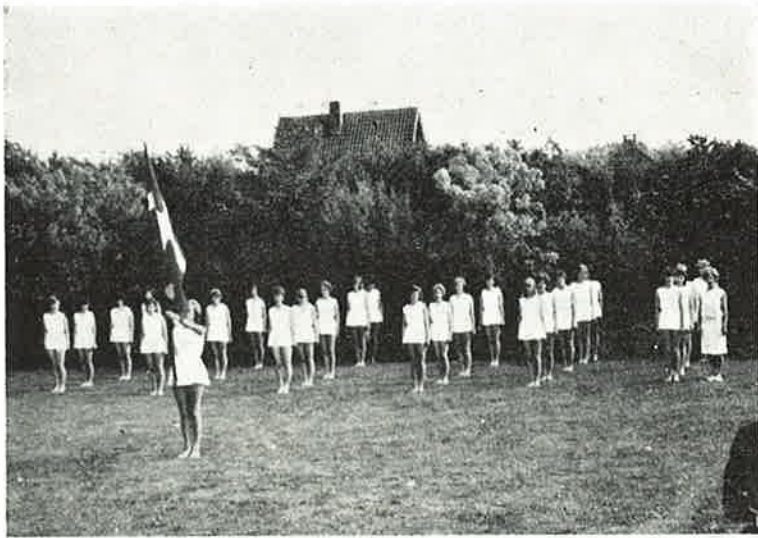
Sønderjyllandsturen.

Dagen før vi skulle have sommerferie fik vi at vide, at vi i den første uge efter ferien skulle på en tur til Sønderjylland.

Forstander Hedemann og lærerne havde tilrettelagt turen, og vi syntes, at den var fin. Vi skulle have sovepose eller lagenpose med, for vi skulle bo på vandrehjem natten mellem den første og anden dag.

Vi startede herfra onsdag morgen kl. 8,00. Turen gik først over Odense til Lillebæltsbroen, derfra over Kolding, hvor jeg havde håbet, vi skulle se Koldinghus, men det blev der ikke tid til. Så gik turen videre til Vejen, hvor vi var inde at se »Trolden«, vi skulle også have været ind på museet, men der var desværre lukket. I museet er der to statuer af Johannes V. Jensen og af Jeppe Aakjær. Så tog vi til Askov højskole og så den. Fra Askov kørte vi til Skibelund krat, hvor vi gik rundt og så på statuer og mindesmærker, mange af disse var rejst over forstandere, der har været på Askov højskole. Fra Skibelund krat gik vi til Skibelund efterskole, hvor vi fik lov til at varme vores medbragte pølser og kartoffelsalat i skolekøkkenet. Da vi havde spist, fik vi lov til at gå rundt over hele skolen. Da vi havde været rundt at se elevernes værelser og andre ting, gik vi ud i haven og soled os, indtil vi skulle afsted igen.

Så gik turen til Ribe, hvor vi var inde i domkirken og fik fortalt om den. Vi var oppe i tårnet at kikke ud over byen. Udenfor kirken står der en statue af Hans Tausen. Vi fik lov til at gå rundt i Ribe by en halv times tid. Derfra tog vi til Rømø, hvor vi først var inde i Kommandørgården, der kan man rigtig se, hvordan folk boede før i tiden. Efter en tur på stranden gik det videre til Rudbøl, som ligger lige på grænsen til Tyskland; man kan der stå med det ene ben i Danmark og det andet i Tyskland, idet grænsen går langs ad gaden. Efter besøget i Rudbøl tog

vi til Gallehus, hvor vi så stedet, hvor »Guldhornene« blev fundet. Det er blevet aften, vi sætter kursen mod St. Jyndevad, hvor vi skal overnatte på vandrerhjemmet. Efter et solidt morgenmåltid gik turen til den gamle hærvej. Vi var hende at se den gamle Gejlåbro. Da vi havde set den, tog vi til Kruså grænseovergang, hvor vi gik rundt en halv times tid. Fra grænsen kørte vi ad Sønderborgvejen langs Kollund fjord, herfra er der en fin udsigt over mod Okseøerne og Mommark. Så kom vi til Gråsten, hvor vi gik en tur rundt om slottet. Videre til Dybbøl, så de gamle skanser og de mindestene, som er der. Dybbøl mølle blev selvfølgelig også beset. Efter et frikvarter fortsatte turen med Sønderborg som mål. Der blev gjort holdt ved idrætshøjskolen, hvor vi blev vist rundt og fik fortalt en masse. Særlig syntes vi godt om det indendørs svømmebassin. Vandet var dejligt varmt. Det var lige sådan et, vi skulle have her hjemme. Så kom hjemturen, som gik over Christiansfeld, hvor vi var inde at se kirkegården, hvor man ikke lægger blomster på gravene. Nu havde jeg håbet, at vi havde nået Koldinghus på hjemturen, men bussen fortsatte til Ringe. Vi var hjemme kl. 20, og efter et solidt måltid gik vi til ro. Det havde været en dejlig tur, vi fik set meget.

Skrevet af en af sommerpigerne.

Fortid og fremtid.

»Tiden flyver afsted« — en forslidt sætning, men derfor ikke mindre sand. Atter et år er gået, og vi skal igen til at vende kalenderblade i et nyt. Man forstår næppe, at alt det, der for et år siden stod foran os som arbejde og pligter, som forventet lyst og glæde — og måske også som vanskeligheder — nu er noget, som ligger mere eller mindre gemt i hukommelsen som fortid.

Sådan — undrende — står man, hver gang et år går på hæld, og gør man status over de år, man har oplevet, mon så ikke de fleste ser tilbage med et lille stik af vemod i sig? Hvorfor havde vi dog så travlt? Hvorfor snublede vi over så mange dage i vort jag fremad?

Som barn og ung, ja, som modent menneske, ønsker man sig bestandig fremad mod nye mål. Mere eller mindre bevidst ønsker man, at tiden skal »flyve«. Man har så travlt så travlt. Man ønsker sin skoletid færdig, for så hurtigt som muligt at kunne træde ind i »de voksnes rækker«, uddannelse og læretid skal gøres færdig, så man kan få en stilling og position — og er disse mål nået, ja, så står der stadig noget forude, som vinker én fremad. Men er alting sundt og godt, er denne higen vist kun en naturlig ting, — en nødvendighed for, at livsgnisten skal brænde klart. Man må aldrig blive færdig, man skal altid være på vej, siger et gammelt ord, og dog er jeg bange for, at vi alt for meget glemmer at leve i vor travlhed med den personlige karriere og de mål, vi haster imod.

I det daglige arbejde tror jeg, at vi alt for ofte gør os selv til maskiner. Alt bliver til rutine, noget der skal overstås, inden man kan holde fyraften. Jeg tror, vi er for tilbøjelige til at kaste glæden bort, ved det vi foretager os. Nok kan man gøre et propert arbejde uden at holde af det, men vi skal passe på, at det ikke bliver for os som for musikeren i følgende lille beretning.

»Under en turné skulle den store dirigent Toscanini dirigere et nyt orkester for første gang. Efter et par minutters forløb opdagede han, at førsteviolinen så så mærkelig ud. Han spillede godt nok, men hans ansigt var aldeles forvredent, og da han skulle begynde en ny sats, lavede han grimasser, som om han havde svære smerter. Toscanini stoppede prøven: »Koncertmester, er De syg?« Førsteviolinstens ansigt blev straks normalt. »Nej, slet ikke. Jeg har det udmærket, maestro. Fortsæt kun.«

»Udmærket, hvis De er sikker på, at der ikke er noget i vejen, så begynd igen på D, mine herrer.«

Næste gang, Toscanini så på førsteviolinen, så han endnu værre ud. Hans ansigt var helt fortrukket til den ene side, tænderne viste sig, panden var furet med dybe kløfter, han svedte krampagtigt og åndede tungt.

»Stands igen, mine herrer,« sagde Toscanini. »Koncertmester, De ser virkelig syg ud. Vil De ikke helle gå hjem?«

»Nej, der er ikke noget i vejen,« sagde førsteviolinen, »fortsæt kun.«

Man tog atter fat, men et øjeblik efter var det helt galt igen. Toscanini afbrød og sagde:

»Nu vil jeg have at vide, hvad der er i vejen. De ser elendig ud, De skærer de frygteligste grimasser, De må have svære lidelser . . .«

»Hvis jeg skal være helt ærlig,« sagde førsteviolinen, »må jeg tilstå, at jeg hader musik!«

— Tag nu ikke alt det, jeg her skriver, som en løftet pegefinger og moralske opstød over en forkert levevis, sådan er det ikke ment, jeg vil blot drage en konstatering frem af tingene, som de er.

Nu har jeg talt om fortiden og om at man falder til sød vemodighed over de gode ting, man oplevede — og måske også over dem, man gik glib af. Det er nok mest det gode, man drager frem og det kan være rart en enkelt gang at drage minderne frem, ja, man kan endda blive glad og opløftet ved at gøre det, og det er godt sådan. Og, også her er jeg hange for, at der er noget galt. Der er alt for mange, der benytter fortiden som en sofa, nutiden flyver fra dem, de går i stå og glemmer det egentlige mål med livet. De tør

ikke længere tage den udfordring op, som livet giver dem, og de mørke skyer — som man må indrømme ligger i fremtidens horisont, har for dem dækket alle udsigter fremefter, de tør ikke se frem, de vender blikket tilbage.

Jeg har også talt om fremtiden, om at vi så let glemmer at leve dag for dag i vor travlhed — og nået så langt, så vil mange sikkert mene, at jeg har udtrykt mig banalt. Ikke nok med det, man vil sikkert også nævne, at det jo er ting, som er hørt hundrede gange før. Nuvel, det er det vel, men har man nogensinde prøvet på at tænke alvorligt over disse ting?

— Vi skal ikke leve i fortidens minder, ej heller på fremtidens luftkasteller, men vi må og vi skal tage fremtidens udfordring op, vi må og vi skal sætte os et mål — og vi skal lære at leve? Vi har et ansvar, som ikke må visne hen, et ansvar for den verden vi lever i! Vi må ikke blive stumme og passive som døde fisk, der modstandsløst glider med strømmen!

Der er mørke skyer over fremtiden, og vi hører om krig og uroligheder rundt om i verden. Alle kender billedet af den tidsalder, vi lever i, gennem avisernes overskrifter og de toner der lyder fra Øst og Vest. Man har bare vænnet sig af med at tænke over det! Alt for få tænker på de bombefly, der dag og nat er på vingerne, lastet med hver sin brintbombe — og et tryk på en knap kan udløse ragnarok. Det nytter ikke at slippe sandheden, selv om vi gerne ville!

Hvad skal vi da gøre? kan vi spørge. Jeg vil svare med nogle af de ord, en rektor fra en af landets store skoler sagde til sine elever:

»Vi skal slutte os sammen om at genrejse troen på mennesket. Vi skal lære at forstå, at menneskets værdighed er lagt i vore hænder, og at menneskets fremtid beror på os. Vi må finde frem til en løsning på verdens og vore egne politiske problemer ad andre veje — og med midler i kampen for frihed, demokrati og menneskeret, som svarer til formålet. Her har efter min opfattelse skolen en opgave, den største af alle i vor tid og i al fremtid. Den må vække ungdommen til erkendelse af de afgørende spørgsmål og derigennem

nære og udvikle den enkeltes vilje til at handle i livets mening. Dette må vi stræbe efter at gøre bedre, end vi har evnet det hidtil.«

Jeg føler, at disse ord er rigtige og sande. Vi må i vore skoler gøre, hvad vi kan for at lære de unge til at kende deres ansvar for livet, deres eget liv, vort folks og den menneskehed vi tilhører, og hvis skæbne, vi kommer til at dele. Vi må alle gøre, hvad vi kan for at leve i den tro, som Albert Schweitzer udtrykker i bogen om sin barndom og ungdom:

»I denne tid, hvor voldsmagten, klædt i løgn, sidder på verdens trone så uhyggeligt som aldrig før, er jeg dog stadig overbevist om, at sandhed, kærlighed, fredsommelighed og godhed er den magt, der er over al anden magt. Dem skal verden tilhøre, hvis blot tilstrækkelig mange mennesker tænker og lever tanker om kærlighed, sandhed, fredsommelighed og sagsmodighed, rent, stærkt og stadigt.«

Hermed mine bedste ønsker om et rigtigt godt nytår!

Frede Hansen.

Elevmødet den 4. og 5. september 1965.

Lørdag:

- Kl. 15,00 Vi samles ved kaffebordene. Derefter foredrag. Generalforsamling i elevforeningen. Eftermiddagen slutter med gymnastikopvisning.
 Kl. 18,30 Aftenspisning.
 Kl. 19,30 Underholdning — derefter dans.

Søndagen:

- Morgenmad.
 Kl. 10,00 Foredrag ved en af skolens lærere.
 Kl. 12,00 Middag. — Frit samvær.
 Vi slutter med kaffebord søndag eftermiddag.

Betaling for hele mødet og alle måltider 15 kr.

Klip her og send det i en konvolut.

Til Ringe efterskole.

Undertegnede indmelder sig herved som deltager i elevmødet den 7. og 8. september. — Jeg ønsker at deltage i følgende måltider.

- _____Lørdag aften
Søndag morgen
Søndag middag

Sæt kryds ved de måltider, du ønsker at deltage i.

.....
 Navn

10 år efter.

Hald, d. 22/11 64.

Kære allesammen!

Meget har jeg oplevet siden, både gode og mindre gode ting, men alligevel føler jeg, at det har været en vidunderlig ungdom, jeg har haft. Ikke mindst opholdet på Ringe efterskole gav mig stødet til at lære mere.

Efter skoleopholdet fik jeg plads i køkkenet på Levring efterskole, samtidig var Hanne hos lærer Rauns lige i nærheden. Derefter havde jeg en god og lærerig plads på en gård ved Roskilde; men syntes så, jeg ville lære lidt sprog og se lidt mere af verden; derfor rejste jeg til England, hvor jeg havde plads i huset hos en dommerfamilie med to børn i Eating, en forstad til London. Der havde jeg 15 uforglemmelige måneder.

Da jeg kom hjem, var jeg 3 måneder hos en amerikansk familie i Hellerup. Mens jeg var der, satte jeg mig mit mål: husholdningslærerinde:

Først 5 måneder på husholdningsskole. Jeg valgte Den Suhrske i København. Begyndte derefter på seminariet samme sted ca. 1. september 1959. Uddannelsen varede 2×10 måneder. Sommerferien på 2 mdr benyttede jeg til at tjene lidt penge, som »cafeteriadame« på Hundested-Grenå fær-gen, til bøger, kost, logi m. m.

De sidste 3 mdr. på seminariet, eksamenstiden, lå min lillebror alvorligt syg på Militærhospitalet. Det var en hård tid for os alle derhjemme.

Men stod så endelig, den 24. juni 61, med mit eksamensbevis i hånden. 3 uger efter blev vi gift. Vi havde da købt en gård ved Randers, hvor min mand allerede havde været »græsenkemand« et stykke tid. Men min lillebror blev ikke rask, og i oktober måtte vi til begravelse på Sjælland.

Vi bor stadigvæk i Hald, jeg underviser i ungdomsskolen 3 aftener om ugen, både unge mænd og piger i husgerning.

Hvor er det dejligt at arbejde med disse unge mennesker. 6. og 7. klasse underviser jeg også 1 gang om ugen.

Vi har nok at se til, men fik da sidste sommer tid til en kort ferie i Norge, hvor jeg har en søster der er bosat. Norge er et dejligt land, med jævne og ligefremme mennesker. Dejligt var det dog at komme hjem til den danske sommer, hvor vi igen måtte i gang med det daglige arbejde.

Venlig hilsen til lærere og kammerater vinteren 54-55.

Aase Baunholm Jensen, f. Meldgaard, »Kragssminde«
pr. Hald st.

Rødovre, d. 21/11 1964.

Kære kammerater fra vinteren 1954-55.

Min kone er taget i aftenvagt — jeg har fundet billeder frem fra efterskoletiden — fået ild i piben og lader nu tankerne vandre 10 år tilbage.

Mange af jer har jeg haft kontakt med i de forløbne år, men endnu flere har jeg ikke set, siden vi drog fra skolen. Og jeg glæder mig til i årets elevskrift til at læse om, hvordan årene har formet sig for jer.

Og så må jeg jo til i korte træk til at fortælle om min egen tiårsperiode. Som jeg kun med glæde kan tænke tilbage på.

Fra efterskolen havde jeg gode pladser hos landmænd på Fyn og i Jylland. Jeg var i Norge et halvt år og to år som soldat i Holstebro. Derefter på Statens Redskabsprøver, Horsens og 9 md. på Dalum Landbrugsskole inden jeg kom på Landbohøjskolen, hvor jeg nu går på tredje år.

Grete og jeg blev gift 3. januar i år. Oven på »festlighederne« tog vi på 8-dages vintereventyr i Norge for at vende tilbage til hverdagen her i København. Her er jo som bekendt boligmangel, og for at få tag over hovedet måtte vi købe et (synes vi selv) dejligt hus i Rødovre.

Ved siden af læsningen har jeg lejlighedsvis arbejde på Forsøgslaboratoriet, men det er Grete, der trækker det store læs med hensyn til det daglige brød og terminerne. Hun har vist ikke noget imod at skifte arbejde — fra sygepleje til børnepasning — men det må vente, til jeg er færdig.

Til den tid bliver det så problemet, om vi skal blive her eller rejse vestpå. Jeg føler mig stadig tiltrukket af befolkningen og livet på landet.

Der skal være plads til I andre også, og jeg vil slutte med en hilsen og gode ønsker til alle gamle kammerater, skolens daværende lærere og forst. Hedemann.

Bernt Bech (Ringe), Nørregårdsvej 214, Rødovre.

Rynkeby, novbr. 1964.

Kære gamle kammerater!

10 år er gået, siden vi som det første hold begyndte på den nye skole, der endnu ikke var helt færdig. Jeg kan huske, det var gymnastiksalen, der manglede, for vi måtte ned i den gamle skole og lave gymnastik, og det var somme tider noget koldt.

Da jeg var færdig med de 5 måneder, var jeg kort herhjemme i ca. 3 år. Så kom jeg ud at tjene på en gård i nabolaget. Men der var jeg kun ½ år, så fik jeg lyst at komme på maskinstation, og det blev i Lombjerge her ved Ringe. Der var jeg i 1 år, så fik jeg et tilbud om at komme til Norge, og det syntes jeg ikke at kunne sige nej til. Det var naturligvis på en gård. Der var ca. 30 tdr. l. og 200 tdr. l. skov til, beliggenheden var 6 km fra Norges største sø »Mjøsen«, og vi havde kun 10 km ind til byen Hamar. Jorden var noget af det bedste i Norge, forholdsvis fladt, men ret god jord, med mange sten i. Det er hovedsagelig kartofler og græs og en del seksradet byg, de avler. Udbyttet i marken ligger ca. på højde med vores herhjemme, måske knap så stort. Det er en sommer, jeg aldrig glemmer og sådan en natur, som der er der oppe, og værtsfolkene var meget flinke og gæstfrie.

Da det blev vinter, rejste jeg på Ollerup gymnastikskole. Det har altid været min største lyst at lave gymnastik, og det er det endnu. Efter de 5 måneder fik jeg plads på en gård i V. Skerninge, hvor jeg naturligvis fik lejlighed til at deltage i Ollerup om aftenen. Om vinteren ledede jeg et drengehold, det var meget interessant. Da jeg havde været hernede i 1 år, rejste jeg til Lombjerge igen, på maskin-

station, ½ år efter kom jeg på Bygholm landbrugsskole ved Horsens. Det var 9 dejlige måneder, men med meget arbejde. Nu er jeg hjemme igen, vi har forpagtet en nabogård, så vi kan nok få tiden til at gå. Gymnastikken har jeg ikke helt lagt på hylden endnu, jeg leder karlene i Ringe og er med på amtets repræsentationshold, det er meget spændende.

Nu vil jeg slutte med de bedste hilsener til hele familien Hedemann og alle gamle kammerater og lærere fra vinteren 54-55 og ønske alle en rigtig glædelig jul samt et godt nytår.

Niels Kjær Petersen, Rynkeby pr. Ringe.

NB.: Jeg er ugift.

Kære kammerater!

Ja, så er det 10 år, siden vi var sammen på Ringe Efterskole og tilbragte en dejlig vinter sammen der, som jeg nødig vil undvære.

Efter skoleopholdet rejste jeg tilbage til Slagelseegnen og var karl der et par år. I 1957 rejste jeg til Nordsjælland, nærmere betegnet Humlebæk, hvor jeg først tjente hos den forhv. statsminister Knud Kristensens søn på Biviumgård. Her var jeg i et halvt år, hvorefter jeg rejste hen på Krogerup avlsgård, også ved Humlebæk, som foderelev, der var jeg i 2 år og fik en masse lært om kvægets røgt og pleje, som jeg senere har haft megen nytte af.

Vinteren 1959-60 var jeg på Ry højskole, her fik jeg et indblik i meget, som man ellers ikke høre noget om.

Fra højskolen rejste jeg til Holland på udveksling i et halvt år, jeg var på en 40 ha stor gård mellem Zwolle og Leuwarden; vi havde naturligvis sortbrogede køer, men ydelsen imponerede nu ikke særlig, den lå på omkring 200 kg smør. Det som jeg tror, dansk landbrug kan lære i Holland, er, at få noget ud af græsmarken. Vi havde 5 tdr. land med korn, resten var græs. Vi kørte en masse græs sammen til ensilage og hø. Silo havde vi ikke noget af. Græsset blev stablet op i marken, så hentede de det hjem om vinteren. Jeg fik naturligvis også set en del af Holland, bl. a. var der en stor blomsterudstilling i Rotterdam den sommer. En

kammerat, der opholdt sig på en gård i nærheden og jeg bestemte os til at tage til Belgien og Luxembourg ved samme lejlighed. Vi tog med et hollandsk rejseselskab, det var meget interessant. Vi havde efterhånden lært sproget, så vi kunne snakke med hollænderne. Jeg traf en masse flinke mennesker i Holland og er stadig i kontakt med nogen af dem.

Efter opholdet i Holland tjente jeg et år som fodermester oppe ved Ålborg, 1961-62 var jeg 9 mdr. på Høng landbrugsskole; her skulle der bestilles noget, hvis man ville have noget ud af det. Fra landbrugsskolen rejste jeg her til Vojensgård, hvor jeg har været som fodermester siden. Det er en gård på godt 500 tdr. land.

Sidste sommer var jeg i Finland i min sommerferie, det var en stor oplevelse. Det eneste problem jeg havde, var, at dem jeg traf kun talte finsk. Jeg sejlede rundt på søerne med et finsk rejseselskab, vi var kun 2 udlændinge på turen, resten finner, men de var meget flinke, så sprogvanskelighederne kommer vi over ved fælles hjælp. Deroppe hvor vi var, var det lyst hele døgn, det kneb lidt med at vænne sig til det.

Det var lidt om, hvad jeg har bedrevet i den forløbne tid. Jeg er stadig ungarl og regner også med at fortsætte med at være det. Til slut en venlig hilsen til elever og lærere fra vinteren 1954-55, med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Viggo Pedersen, Vojensgård, Vojens.

Vantinge, d. 23/11 64.

Kære allesammen!

Efter det dejlige ophold på skolen var jeg hjemme i et år. Så fik jeg plads i huset i Ringe hos urmager Otto Larsen, hvor jeg var 3½ år.

Sommeren 1959 rejste jeg på »Søhus« husholdningsskole, men det fik hurtig ende. Jeg var der kun i 4 dage, da jeg ikke kunne finde mig i at sidde stille en hel dag. Derefter kom jeg op til Broderiforretningen Grethe i Ringe, hvor jeg lærte at brodere en masse fine håndarbejder, som

er min store hobby. Jeg var der i 1½ år, hvorefter jeg blev ekspeditrice i Manufakturforretningen Valdemar Juul i Ringe, hvor jeg var 1 år.

Den 22. juni 1963 blev jeg gift, og vi bor hjemme hos min mor i Vantinge. Min mand er ansat på kontoret i et firma i Ringe, og han har en kalkunfarm her på gården. Dem passer vi om eftermiddagen, når vi kommer hjem, og jeg arbejder i øjeblikket hos nogle forskellige damer her i byen, som ingen piger har.

Nu til slut vil jeg ønske forstander Hedemann, lærere, lærerinder og alle kammerater fra vinteren 1954-55 en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Lis Husted Olesen (Nielsen), »Kullemosegård«, Vantinge pr. Ringe.

Haundrup, nov. 1964.

Kære alle fra vinteren 1954-55.

Ja, så er der jo allerede gået 10 år, siden vi trådte vores sko på et dejligt og lærerigt 5 mdr.s ophold hos Hedemann på Ringe efterskole i vinteren 1954-55.

Jeg er, som I andre, blevet opfordret til at give et bidrag til elevskriftet, hvad jeg gerne gør.

Efter opholdet i Ringe gik turen til Trunderup ved Kværndrup. Så til Jylland, 1 år i Vorbasse og 1½ år på »Skibelundgård« ved Askov. Så tilbage til Fyn. Et halvt år på Langagergård i Højby, 2 mdr. i Trunderup igen og så ind og aftjene sin værnepligt ved Livgarden i Sandholmløjren. Jeg var for øvrigt sammen med Tage Jensen fra Espe. Det var 16 oplevelsesrige måneder. Efter endt tjeneste gik turen tilbage til Langagergård, og efter et år der rejste jeg på Dalum landbrugsskole. Det blev til et 9 mdr.s ophold, hvor jeg boede sammen med Vagn Nielsen, »Kobberbækgården«, Kværndrup.

Efter opholdet på Dalum blev jeg gift, og vi bor hos mine svigerforældre og hjælper dem med driften af deres gård. Og skulle nogen komme forbi, er de velkommen til at kigge ind. Vi har en lille pige på 15 mdr., en rigtig solstråle for os.

Det var mine oplevelser i grove træk, skal vi gå i enkelt-

heder, bliver det jo for meget. Udenlandsrejser har jeg kun haft en af, og det var med Hedemann til Tyskland; men jeg har efterhånden set det meste af Danmark. Jeg vil til slut ønske alle kammerater, lærere og lærerinder fra 1954-55 en god jul og et godt nytår.

Egon Bjernemose (Ellested), »Haundrup Nygård«,
Ferritslev, Fyn.

Ulbølle, d. 23/11 64.

Kære kammerater fra 1954-55.

Jeg må skrive for Jørgen også, for vi har holdt sammen, siden vi forlod Ringe. Den første sommer var vi hjemme, henholdsvis i Ulbølle og Tølløse, og var med på efterskolens udenlandstur til Tyskland. Det var en dejlig ferietur.

Til november 55 kom jeg ud at tjene på en gård, ca. 10 km fra mit hjem. Et år var jeg der; Jørgen og jeg vekslede breve og sås til sommerferie og elevmøde. Så til november 56 blev jeg stuepige på Ryslinge højskole; da var min søster Liss elev på Ringe efterskole. — En fridag havde vi da hver 14. dag. Den tilbragte jeg for det meste i Ulbølle. I påskeferien var jeg med en veninde hjemme i Hjallerup i Nordjylland. — Det var flinke piger, jeg tjente sammen med, og en rar økonoma, så den vinter gik da også.

Til maj 57 vendte jeg atter hjem. Da kom Liss ud i min første plads og Jørgen fik plads på en gård lidt uden for Holbæk. Et år gik på Sjælland. Vi blev begge 18 år og fik hver det obligatoriske kørekort. Den sommer var vi en tur i Sverige, hvor Liss tjente. — Maj 58 gik turen atter til Fyn; Jørgen kom til sit hjem og jeg på en gård 12 km syd for Nyborg, »Tåruplunde«, et dejligt sted nær ved skov og å og strand, hvor vi tilbragte mange gode timer. Det var nogle flinke mennesker, og den sødeste lille pige havde de. — Den 11. oktober blev vi ringforlovet, og den 3. november blev Jørgen indkaldt til det sjællandske luftværnsregiment i Avedørelejren, hvor han havde adresse de næste 16 mdr. Jeg fik plads på »Gl. Risbygård« ved Tåstrup, i et dejligt hjem med 3 raske drenge og en pige, så der var nok at se til. — Et halvt år gik, og jeg fik lyst til at se på København. Det

blev en villa i Brønshøj, hos et lærerpar med to børn, som jeg var ene med om dagen, når forældrene var i skole. De var søde og nemme, så jeg var glad for at være der. Tiden gik, Jørgen blev færdig som soldat og rejste hjem til marts 1960. Jeg fulgte efter til maj og fik plads som kokkepige på »De gamles hjem« i Otterup.

Den 29. oktober blev vi gift og flyttede ind hos Jørgens farmor i Ulbølle. Jørgen arbejdede hjemme, og jeg gik på vaskeriet, til vi i juni 61 købte en ejendom på 11 tdr. land, og her bor vi endnu. Der var meget at gøre i stand, men tid efter anden hjælper det jo alt sammen. Jørgen arbejder stadig hjemme hos sin far; det er blevet vanskeligt at få fremmed medhjælp. Vi har en lille dreng på snart to år, så han er i en sjov alder nu. Han hedder Finn og er vores og farmor og farfars lille solstråle. — Hvis nogen af jer skulle komme på disse kanter, er I meget velkomne til at besøge os.

Hermed sender vi mange hilsener til Hedemann og alle kammerater, lærere og lærerinder.

Eva og Jørgen Pedersen, »Margretheslyst«,
Fjellebrovejen pr. Ulbølle.

Kære kammerater.

Ja, så er det ti år siden, vi var elever på den dejlige skole, det er en tid, jeg altid vil mindes med meget stor glæde. Hvordan er de forløbne ti år så gået? — I et år lærte jeg husholdning i et lægehjem og derefter ½ år i en stor præstegård. Herefter fik jeg en kontoruddannelse på et forsikringskontor; samtidig gik jeg på handelsskole. Da jeg gerne ville videreuddannes i et handelsfirma, fik jeg ansættelse i hulkortafdelingen hos firmaet Harald Halberg i Svendborg. Dette arbejde har været meget interessant og lærerigt. — Jeg har lige haft den store sorg af miste min far. Den 1. december går jeg i min fars sted som fabrikant i vort emballagefirma. Det bliver et stort og vanskeligt arbejde, men jeg glæder mig alligevel til at gå i min fars fodspor.

Mine sommerferier har jeg i de sidste seks år tilbragt i forskellige af de europæiske lande. Jeg har rejst med rejse-

selskab og har haft nogle pragtfulde ture, hvor jeg har lært og set meget. I år var jeg i Rom, min hidtil største rejseoplevelse. Jeg fløj til Verona og kørte derfra med tog til Rom. Vi boede i Rom en uge, hvor vi så al den gamle kunst, man har læst om, gik i Forum Romanum og følte sig langt, langt tilbage i tiden, det hele var næsten som en drøm. En dag var vi på udflugt til Napoli og Pompei, det var en meget stor oplevelse. Turen gik videre til Firenze, hvor vi så alle de skønne malerier af de gamle, kendte mestre. Her kunne jeg have tilbragt meget længere tid, men vi havde desværre kun 4 dage. Vort sidste rejsemål var Venezia, hvor vi havde 3 pragtfulde dage. Venezia er eventyrenes by. Hvor turen går hen til næste år, er ikke bestemt endnu, men den går sikkert til Italien igen, for at se mere gammel kunst.

Det var et lille resumé over min tilværelse i de forløbne år. Til slut sender jeg mange venlige hilsner til såvel hr. Hedemann, tidligere lærer og lærerinder samt kammerater.

Birthe V. Frederiksen, Strandvejen 52 A, Svendborg.

Hygind, d. 22/11 64.

Kære forstander Hedemann og elevkammerater!

Lige efter skoleopholdet kom jeg i skotøjsforretning hos min faster og onkel i Næstved; men efter ½ års forløb rejste jeg og tog plads som kokkepige på et alderdomshjem; dog synes jeg ikke rigtig, det interesserede mig. Jeg ville gerne have en uddannelse, jeg tænkte først på barneplejerske og kom ind som elev på Dronning Louises Børnehospital i København. Jeg fik denne uddannelse, som varede i 2 år; men heller ikke det tilfredsstillende mig helt, så jeg bestemte mig for sygeplejen og begyndte som elev på Centralsygehuset i Holbæk. Den elevtid, som varede 3½ år, var en ualmindelig dejlig tid. Det første ½ år tilbragte jeg på Amtssygehuset på Samsø, og da det var en dejlig sommer, fik jeg rigtig lejlighed til at bese øen, den er meget idyllisk med flere skønne landskaber.

1. marts 1963 afsluttede jeg min uddannelse og tog derefter plads på Rigshospitalet i København, og derinde i hovedstaden skulle jeg finde min tilkommende i skikkelse

af en fynsk landmand. 12. september i år blev vi gift og bor her på Vestfyn hos mine svigerforældre. 1. maj overtager vi vores egen gård på 40 tdr. land, den ligger 3 km herfra i Husby. Jeg har stadig beholdt mit arbejde, så jeg kører hver dag til Middelfart sygehus, hvilket jeg er meget glad for.

Af rejser, jeg har taget, er de bedste: Turen til Nordnorge sommeren 63. Vi kørte op langs Sveriges østkyst gennem Finland til Norge, tværs gennem Finmarken til Hammerfest. Vi havde den store oplevelse at se midnats-solen, hvilket er et uforglemmeligt syn. Turen hjem gik langs vestkysten.

Her i sommer var min mand og jeg en tur gennem Tyskland, Østrig, Italien og Schweiz; denne ferie bød også på mange pragtfulde og uforglemmelige oplevelser.

Jeg tænker også med glæde tilbage på tiden i Ringe, og da tænker jeg: Hvor mon I dog er henne alle sammen. Tænk, hvis vi mødtes igen, hvor kunne det være sjovt. Skal vi ses til elevmødet 65?

NB. Går jeres vej nogen sinde her forbi, skal I alle være meget velkomne.

Til slut sendes sommerholdet 55, forstander Hedemann og Ingrid mange hilsner med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

*Solveig Kristiansen, f. Mortensen,
Hygind møllegård pr. Ejby st., Fyn.*

Til vinterholdet 1954-55!

Ind ad døren har jeg fået et brev, hvorpå der står Ringe efterskole. Jeg ved, hvad det er, for i vinter er det 10 år siden, vi som de første elever indtog den nye skole. Jeg var til elevmøde i år, men mødte ingen af jer. Har I helt glemt skolen?

Fra sommeren 1955 tjente jeg på en del gårde rundt omkring i Vestjylland. Maj 1958 kaldte den grønne uniform, jeg var i Holstebro. Herfra blev jeg så hjemsendt september 1959, hvorefter jeg rejste til Sverige i 3 mdr. I 1960 hjalp jeg min far; november 1960 blev jeg elev på Fyns stifts hus-

mandsskole. April 1961 rejste jeg fra skolen og fik arbejde på Statens forsøgsstation Blangstedgård ved Odense, hvor jeg arbejdede med grøntsager og frugt, og siden er jeg blevet ved gartneriet. Nu arbejder jeg med nelliker på et gartneri i Lindved ved Odense. Jeg er ungkarl og har mit hybel på Ingridssallé 59, men min fritid går i Dalum I. F.

Dette var, hvad jeg har fået de 10 år til at gå med.

Hermed ønsker jeg jer alle, forstander, lærere samt gamle elever, en glædelig jul samt et godt nytår.

Niels Arne Nielsen, Ingridssallé 59, Fr. Bøge.

Kære kammerater!

Jeg har skiftevis haft plads ude og hjemme. Den første plads var hos en købmand, hvor jeg hjalp til både i hus og forretning. Siden har jeg haft plads på Pårupgård i Ellinge. Sidste plads ude var hos en fabrikant i Silkeborg, der var jeg 2½ år, og der fik jeg en hel del af Jylland at se.

Til juli 1963 skulle min bror ind som soldat, og så rejste jeg herhjem for at hjælpe mine forældre.

Ind imellem har jeg gået 3 mdr. på sy- og tilskærerskole i Sødinge. En cykeltur til Bornholm er det også blevet til.

Det er i korte træk, hvad jeg har oplevet de sidste 10 år. Jeg er stadig ugift.

Hermed sender jeg de bedste hilsener og ønsket om en glædelig jul og et godt nytår til kammerater, lærere og lærerinder fra vinteren 1954-55.

Gerda Kristoffersen, »Maegård«, Ellested, Fjellerup.

Ristinge pr. Humble, d. 23/11 64.

Kære venner fra vinteren 1954-55.

Jeg har fået min uddannelse som landmand og er nu hjemme og hjælper til på min fars gård.

I vinteren 1957 var jeg på »Den liberale skole Breidablik« i Holte og fik der uddybet min viden om samfundets problemer på en meget alsidig måde.

I vinteren 1959-60 var jeg elev på Ryslinge højskole hos forstander Damgård-Nielsen. Disse tre skoleophold har væ-

ret meget værdifulde. Jeg vil gerne sige tak for de fem måneder på Ringe efterskole. De gav mig en god start.

Ja, så vil jeg blot tilføje, at jeg stadig er ugift.

Jeg sender de bedste hilsener til alle gamle bekendte fra vinteren 1954-55.

Arne Larsen.

Kære Hedemann, lærere og kammerater sommeren 54 og vinteren 54-55.

Det er mig en glæde, at kunne sende en hilsen til jer alle her igennem elevskriftet.

Tak til Hedemann for den dejlige sommer og vinter, jeg tilbragte på skolen. Det er først bagefter, man opdager, hvor meget sådan et ophold har betydet for én.

Nu skal I høre lidt om, hvad jeg har oplevet, siden vi kom fra skolen.

Jeg var først hjemme hos mine forældre i et par år, inden jeg kom ud at tjene hos inspektøren på herregården Ravnholt, hvor jeg havde en dejlig sommer hos flinke folk og i skønne omgivelser.

Da jeg gerne ville lære at sy, tog jeg på Odense Fagskole til et 4 mdr.s kursus. Det var dejligt at få lært at sy sit eget tøj, og jeg ville gerne have fortsat, da vi nåede maj; men bestemte mig alligevel til at tage plads i huset igen og kom til Sørup ved Svendborg.

Min lyst til at lave gymnastik har altid været stor, og tidligt bestemte jeg mig for at blive delingsfører. Den 3. november 59 rejste jeg til Idrætsskolen i Sønderborg, en uforglemmelig vinter på en dejlig skole sammen med kammerater fra mange forskellige egne og lande.

Skolelivet må have tiltalt mig, for den 1. maj vendte jeg tilbage til Odense Fagskole, hvor jeg blev uddannet til kjolesyningslærerinde. Siden har jeg fulgt dette kursus op med et ophold på Københavns Tilskærer Akademi.

Jeg søgte stilling på en skole og begyndte på Snoghøj efterskole med et hold piger, som jeg skulle undervise i kjolesyning, håndarbejde, gymnastik og sundhedslære. Elevantallet var ikke særlig stort, men en tilpas flok at starte med første gang, man underviser. Jeg vendte tilbage

til Snoghøj sommeren efter og havde igen en god tid ved arbejdet med så unge elever.

Vinteren imellem underviste jeg på aftenkursus, da skolen kun havde piger om sommeren. Men da jeg gerne ville have en helårsstilling, søgte jeg dette og kom til Vinding husholdningsskole november 62, hvor jeg har været siden.

Elevantallet her er noget større, og det er voksne piger, man arbejder med, så det var jo lidt andet at komme til. Men vi har haft nogle meget gode hold, og jeg har været glad for at være i dette skoleliv.

I mine ferier har jeg deltaget i kursus og lign., der har dog været tid til en lille udenlandsrejse. I april md. var jeg 14 dage på Mallorca og tog sommeren på forskud.

De bedste hilsner til jer alle med ønsket om en god jul.

Bodil Nørremose, Ellested.

Lunde, november 1964.

Der første år var jeg hjemme hos mine forældre for at hjælpe dem. De har jo en gård. I den tid gik jeg til forskellige kurser i bl. a. tysk, engelsk og selvfølgelig madlavning.

Sommeren 1956 var min kusine og jeg på ferie i England, nærmere betegnet Næzing, Essex, i godt en måned hos noget familie. Det var en dejlig tur.

Som sytten-årig tog jeg plads på en gård i Jylland, ved Horsens, som enepige, og var der ½ år og kom så til »Landkilde« ved Odense som stuepige. Derefter havde jeg et skoleophold på Kerteminde husflidshøjskole. Derfra kom vi på en studierejse til Norge (Lillehammer) i otte dage. Det var en dejlig oplevelse.

Vinteren 61 blev jeg gift med Jørgen. Vi byggede et hus i Øster Lunde, hvor vi nu bor. Jørgen arbejder i Hjallese. Vi har to dejlige drenge, Kim på 3 år og Palle på 5 mdr., som jo nok skal sørge for, at tiden ikke bliver for lang for mig.

Hermed vil jeg slutte med de bedste hilsener og ønsket om en rigtig glædelig jul og et godt nytår til lærere, kammerater og køkkenpersonale vinteren 54-55.

*Eva Olsen (før Krogh Andersen, Hasmark),
Øster Lunde, Lunde st., Fyn.*

Dalmose, d. 24/11 64.

Kære Karl Hedemann!

Tak for brevet og tak for vinteren 1954-55. Min kusine Eva fra Tølløse og jeg blev enige om at tage på Ringe efterskole, og det har vi aldrig fortrudt.

Jeg fik en god og lærerig plads på en gård, ikke langt hjemme fra og var der et år, og det næste halve år på en anden gård. Så kom jeg hjem igen om sommeren. Til efteråret solgte min far gården derhjemme, og vi flyttede til Dalmose, hvor han blev vognmand og har 7 lastbiler.

Jeg rejste til København, kom i huset hos en direktørfamilie; der var ikke så meget at lave og kedeligt. Jeg var der i 4 måneder, så kom jeg på Geismar vaskeri. Det var morsomt og mere selvstændigt. I min sommerferie var jeg med VU i Østrig i 10 dage. Det var en meget stor oplevelse. På turen derned gjorde vi ophold i Hamburg og München og så byerne ved nat. I 5 dage boede vi i Østrig på et hotel i Igels og tog ud på ture derfra. En dag var vi også i Italien over Brenner-passet. Der var vi meget nervøse. Hele tiden kørte vi ved siden af dybe afgrunde, men vi nåede da at komme ned til en lille by, hvor vi kunne købe billige vine og andre gode sager. Vi var også med svævebane op til Patscherhofel, men den kunne ikke gå helt op på toppen, så vi måtte kravle på alle fire et stejlt stykke. Det var uhyggeligt, for der var jo ikke noget godt fodfæste, men vi kom da derop til de evige snedriver — og sikken en udsigt.

Det var en meget uforglemmelig oplevelse. Da vi var kommet fra turen, havde jeg fire dage tilbage af ferien, og tilbragte dem hos mine forældre, og da var det, at jeg traf ham, der blev min mand. Jeg måtte tilbage til København, men kun en uge. Nu havde jeg også været der i 1½ år. Så kom jeg på et vaskeri i Slagelse og var der lidt over 2 år.

Der blev oprettet et Rekord-vaskeri i Dalmose, og det bestyrede jeg det første år, og samtidig byggede vi et hus her i Dalmose. Min mand er selv tømrer. Vi blev gift den 30. marts 1963. Vi har et dejligt hus med have. Min mand har meget arbejde, så vi har det godt på alle måder.

En hilsen til alle gamle kammerater og hele skolen og Karl Hedemann.

Inge Lise Hansen, Dalmose, Sjælland.

Fåborg, d. 23/11 64.

Kære gamle kammerater.

De første år havde jeg plads i huset på nogle almindelige bondegårde, senere kom jeg i huset på en lidt større gård, for at lære lidt finere husholdning, men det var ikke noget for mig, så der var jeg kun et år. Så fik jeg en lejlighed og tog tilfældigt arbejde. Senere er jeg blevet gift. Min mand er kontrolassistent, og så har vi en gård på 30 tdr. land, så vi ved nok, hvad tiden skal gå med. Jeg har 33 kreaturer, køer, kalve og tyre, at passe, men jeg er glad ved arbejdet; så kan det sagtens gå. Men vi har dog også haft tid til at holde ferie. Forrige år var vi en tur Jylland rundt, og sidste sommer var vi på en pragtfuld tur til Norge. Det var sådan i korte træk, hvad jeg har oplevet, nu bliver det spændende at høre, hvad I andre har oplevet.

Nu vil jeg ønske lærere, lærerinder og gamle kammerater fra vinteren 54-55 en rigtig glædelig jul og et godt nytår. Mange hilsener fra

Elise Jytte Larsen, f. Hansen, »Strandgård«, Fåborg.

25/11 1964.

I anledning af 10 års jubilæet, vil jeg gerne sende en hilsen til alle gamle kammerater og lærere, jeg var sammen med vinteren 1954-55 på Ringe efterskole.

Jytte Hansen (f. Nielsen), Aastrup.

Herrested, d. 25/11 64.

Kære gamle kammerater.

For nogen tid siden sad jeg og kikkede på elevbilledet fra den nye efterskole i Ringe og jeg syntes, at så mange minder og dejlige erindringer dukker frem. Utroligt, at det er 10 år siden.

I den forløbende tid har jeg oplevet mange ting. For at tage det i kronologisk rækkefølge: Kort efter, at jeg var vendt hjem fra efterskolen, kom jeg i lære som mekaniker i Ryslinge hos Philipsen. Der var jeg så, til jeg var udlært i 1959. Jeg deltog i læretiden i et kursus på Jysk teknologisk

Institut, hvor jeg lærte mange ting; men så den 3. november mødte jeg på Fyensgades kaserne i Ålborg, som FKF-soldat, hvor jeg lå i 3 måneder som rekrut, hvorefter jeg kom til 6. regiment i Odense, hvor jeg lå ved værksteds-kompagniet. Der var jeg resten af soldatertiden.

Fra 1. marts 1961 har jeg arbejdet hos N. P. Pedersen A/S, Nyborg, (GM-forhandler). De første 3 år som mekaniker og siden som repræsentant. Det interesserer mig meget. For 1 år siden blev jeg gift med en pige fra Sjælland. Vi bor nu i Herrested ved mine forældre, hvor vi har en lejlighed.

Jeg vil nu slutte med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår til kammerater, lærere og køkkenpersonale fra vinteren 54-55.

Salgsrepr. H. O. Larsen, Herrested, Fyn.

Bergen, d. 24/11 64.

Kære kammerater!

10 år -- hvor lyder det meget, når man bare siger 10 år. Men hvem af os kan mon forstå, at det er så længe siden, vi var på Ringe efterskole. Ikke jeg i hvert fald. Men sådan er det vel bestandig. Tiden flyver afsted, og vi er nu alle voksne og de fleste vel forlovet eller gift. Jeg selv er ikke nogen af delene. Nå, men tilbage til tiden, for 10 år siden, da vi rejste fra skolen.

Den første vinter var jeg hjemme hos mine forældre, og sommeren, vinteren og sommeren derefter havde jeg plads i huset. Først et år på en gård i min hjemby, derefter i Herning ½ år. Efterhånden som tiden gik, fandt jeg ud af, at lære og sy var det, jeg ville, og søgte derfor ind på en skole i Kbh. Der måtte jeg imidlertid være 18 år, før jeg kunne begynde, så i den tid der var, før jeg blev gammel nok, var jeg på en systue i Herning.

1. september 58 begyndte jeg på Hellerup tilskærer-seminarium, hvor jeg blev uddannet til lærerinde i sy- og tilskæring, et fag, som altid havde haft min store interesse. Skolen varede i to år, og det var en dejlig tid, men alt får jo en ende og skoletiden også, så efter endt eksamen flyt-

tede jeg til Jylland igen; men ikke for at blive der, de to mdr.s ferie, jeg havde da, er den længste tid, jeg har været i Danmark siden. I september 1960 rejste jeg til Bergen, hvor jeg havde en penneveninde, som jeg havde skrevet med i 10 år og aldrig hilst på. Hende havde jeg lyst til at lære og kende og tog derfor arbejde på en kjolefabrik i Bergen, hvor hun boede. Og på samme fabrik har jeg været siden og er efterhånden kommet så langt, at jeg har fået alle tiders ønskejob. Derhjemme vil man vel kalde min stilling sådan noget som modeldirektrice, men her hedder det ret og slet modellør, og mit arbejde består i at tegne og klippe de kjoler, som bliver solgt som modeller og senere produceret i flere hundrede eksemplarer. Jeg lærer også alle mønstre og er med at tage ud stoffer o. l. Det er alle tiders arbejde, og det sluger det meste af min tid. Anledning til at rejse lidt for firmaet har jeg også af og til, bl. a. var jeg i London i sommer, og det var jo en oplevelse. Nu har jeg altså været her i fire år, og forstå hvor de er blevet af, kan jeg ikke, men her er dejligt at være, naturen er jo enestående smuk, og vinteren på fjellet er en oplevelse. Så bliver det til, at jeg slår mig ned her — hvilket jeg jo nok gør, hvis det går som planerne er nu — så tror jeg nok, jeg kan komme til at betragte Norge som mit andet fædreland, men Danmark vil altid blive nr. 1 og jeg længes ofte hjem til det flade Jylland med det vide udsyn, som ikke findes her. Og nu er det snart jul, og da går turen hjem — og spørg, om jeg glæder mig.

God jul til alle kammerater fra som. 55 og til lærer Hedemann og lærerinderne, vi havde den sommer.

Inger Nielsen, Svaneviksveien 31 B, Bergen, Norge.

Elevforeningens regnskab 1963—64.

INDTÆGT

Beholdning:	Kontant	30,85
—	Giro	69,39
September 7.	Indkommet ved elevmøde	2.080,10
November 1.	Renter i banken	126,64
December 17.	Hævet i banken	1.500,00
—	29. Indkommet ved julefest	685,00
Januar 3.	Solgt elevskrifter	5.748,00
—	23. Indkommet ved møde	207,50
Februar 25.	Indkommet ved møde	235,00
Marts 18.	Renter på girokonto	24,49
Maj 1.	Renter i banken	124,78
	Balance	10.831,75

UDGIFT

September 7.	Udgifter ved elevmøde	1.946,00
November 1.	Renter indsat i bank	126,64
—	29. Foto til elevskrift	36,80
December 4.	Ringe bogtrykkeri	30,52
—	29. Musik ved julefest	385,00
Januar 3.	Trykning af elevskrifter	2.424,81
—	23. Udgifter ved møde	75,00
Februar 25.	Udgifter ved møde	115,00
—	25. Kaffe, lys, varme v. julefest og 3 møder ..	950,00
Maj 1.	Renter indsat i bank	124,78
—	1. Frimærker	1.550,35
September 1.	Betaling for girouddrag	2,02
—	3. Indsat i bank	3.000,00
	Beholdning: Giro	15,05
	Beholdning: Kontant	49,78
	Balance	10.831,75

FORMUE

Bankbog	10.981,92
Sparekassebog	353,13
Giro	15,05
Kontant	49,78
Ialt	11.399,88

Ovenstående regnskab er dags dato gennemgået og fundet i orden. Kassebeholdningen var til stede.

Ringe, d. 5/9 1964.

Thomas Nielsen.

Ester Torp.

Sommeren 1964.

Bente Bruun Christensen, Hårby
Grethe Christensen, V. Åby
Bente Ejlersen, Skulderlev
Susanne Glyngby, Hjallesø
Ellen Marlene Henk, Egernførde
Bente Henriksen, Ernebjerg, Nr. Broby
Jytte Hundebøl, Fole
Inger K. Jensen, Avernakø
Ellinor Jochumsen, Kolding
Lis Anna Johansen, Nordborg
Lis Jørgensen, Gudbjerg
Sonja Jørgensen, Ejby
Dorit Hjort Knudsen, Ejby
Karin Knudsen, Struer
Hanne Krogh, Odense
Anny Lise Larsen, Reersø
Ann Mouritsen, Fåborg
Annelise Nielsen, Odense
Anne Marie Nielsen, Kerteminde
Jette Ellekær Nielsen, Næsbyhoved
Kirsten Donbæk Nielsen, Otterup
Bente Nørviits, Nyborg
Anna Holm Petersen, Nordborg
Birgit O. Petersen, Fole
Ellen Petersen, Glostrup
Inger Sofie Petersen, St. Vi, Flensborg
Lene Dupont Skovsby, Fruens Bøge
Hanne Thorhauge, Kolding
Nina Tækker, Svendborg

Husk:

Elevmødet 1965

4. og 5. september

Vinteren 1964—65.

Marna Albertsen, Bregninge, Ærø
Grethe Christensen, Rynkeby
Åse Edel Dahl, Espe
Ingrid Ellegård, Håstrup
Birthe R. Hansen, Ommel, Marstal
Elin Haurum, Findinge
Else Anette Hansen, Kerteminde
Gurli Hansen, Ellested
Inger M. Hansen, Marstal
Inger Hansen, Refsvindinge
Karin Hansen, Ommel, Marstal
Grethe Hindhede, Vantinge
Helle Jacobsen, Fruens Bøge
Elsebeth Jensen, Refsvindinge
Hanne Grethe Jensen, Gelsted
Helga Johansen, Fangel
Kirsten Fredslund Jensen, Vallekilde
Lisbeth Hald Jensen, Gudme
Vivian Kiel, Svendborg
Ena Kristensen, Espe
Inger Lassen, V. Nebel
Elsebeth B. Madsen, V. Åby
Grethe Nielsen, Vallekilde
Lene Sax Nielsen, Thurø
Ingrid Olsen, Håstrup
Annelise Pedersen, Strynø
Grethe Fobian Pedersen, Skippinge
Inger Lund Pedersen, Strynø
Lizzi Pedersen, Ørbæk
Solveig Risager Pedersen, Håstrup
Annelise Rasmussen, Søby, Ærø
Henny Rasmussen, Diernæs
Merete Bachman Rasmussen, Dalby
Anette Schmidt, Liseleje
Marianne Stjernholt, Thurø
Knud Bent Andersen, Stenstrup
Kaj Andersen, Hesselager
Per Andersen, Ullerslev
Kaj Agertoft, Brobyværk
Kurt Albertsen, Stokkeby
Kurt Banke, V. Skerninge
Erik Schrøder Bech, Lykkesholm
Niels Brandt, Hundstrup
Erik Clausen, V. Åby
Mogens Clausen, Strynø
Mogens Christensen, Aunslev
Villy Davidsen, Rydskov
Henning Drejer, Allerup
Peder Eriksen, Dunkær
Erik Espelund, Kullerup
Jens Chr. Groth, Dunkær
Alfred Hansen, Håstrup

Arne Hansen, Aunslev
Arne Hansen, Ellerup
Carl Hedemann, V. Hæsinge
Hans Tornelund Hansen, Ørbæk
Jørgen Hansen, Kværndrup
Knud Hansen, Aunslev
Lars Hansen, Lohals
Peder Erik Hansen, Dunkær
Svend Erik Højsgård, Håstrup
Jens Håstrup, Åstrup
Harry Jensen, Vindeby
Henning Jensen, Ladby
Leif Mølgård Jensen, Ørbæk
Thormod Jensen, Findinge
Arne Fuglsbæk Jeppesen, Harndrup
Birger Johansen, Omme, Bramminge
Hans Chr. Jørgensen, Bovense
Erik Jørgensen, Sdr. Åby
Carsten Jørgensen, Skalkendrup
Poul Valter Jørgensen, Ullerslev
Rasmus Kold Jørgensen, Strynø
Åge Jørgensen, V. Hæsinge
Ove Kristiansen, Kerteminde
Lars Jørgen Larsen, Måre, Herrested
Lars Peder Larsen, Kullerup
Svend Arne Larsen, Humble
John Torben Nielsen, Ollerup
Finn Nørregård Nielsen, Fjelsted
Poul Nielsen, Gislev
Arne Pedersen, Stenstrup
Jørgen Pedersen, Findinge
Niels Pedersen, Aunslev
Carsten Rasmussen, Fjelsted
Jens Høj Rasmussen, Sundhøj
Kurt Snede Sørensen, Thorup
Arne Vagner Toft, Ørbæk
Arvid Ågren, Fjellebroen, Ulbølle